

BRĪVĀ LATVIJA

ISNN 0934-6759

APVIENOTĀ **LONDONAS AVIZE** UN **LATVIJA**

2020. gada 28. janvāris – 3. februāris

Nr. 4 (1614)

Lasiet tīmeklī
www.brivalatvija.lv

VALIJA BERKINA

Draudzīgam aicinājumam – 85!

Kārlis Ulmanis 1935. gadā aicināja viņu nesveikt vārda dienā 28. janvāri, bet atcerēties savu pirmo skolu. Tāds bija viņa iedibinātā *Draudzīgā aicinājuma diena* sākums. Ar vēlmi atjaunot pilsētās dzīvojošo un strādājošo cilvēku bieži vien zaudēto saikni ar dzimto pagastu, veicināt garīgās intereses, izglītību un sakopotas kultūrvides veidošanu arī visattalākajos Latvijas nostūros. *Aicinājumam* bija milzīga atsaucība, kas, pateicoties tautiešiem visā pasaulē, nav zudusi līdz šodienai.

Kārlis Ulmanis savai pirmajai – Bērzmuižas, tagad Bērzes pagasta skoliņai uzdāvināja grāmatas – Aleksandra Grīna "Dvēselu putenis", Annas Brigaderes "Dievs, daba, darbs", Jāņa Jaunsudrabiņa "Baltā grāmata" un vēl citu latviešu autori literāros darbus, kā arī grāmatas par vēsturi un ģeografiju.

Ar laikraksta *Jaunākās Zījas* starpniecību viņš aicināja arī citus augstos amatos esošos valstsvirus, ierēdnus, fabriku īpašniekus pievienoties: "Kaut arī tālu projām dzīvodami, atjaunosim zaudēto saiti ar dzimtajām vietām laukos, savu veco skolu. Sniegsmi viņiem daļu no tā gaišuma, kas mums tomēr vieglāk sasniedzams. Dāvināsim grāmatas, gleznas, mākslas darbus, palidzēsim tikt pie laba mūzikas instrumenta. Iesim viņiem talkā!"

Atsaucība bija milzīga! Tā līdz 1939. gadam *Draudzīgā aicinājuma* dienas ietvaros Latvijas skolām saziedoja ap miljonu latu naudā, 1,5 miljonus grāmatu, 1 600 gleznu, 90 skulptūras, 118 radioaparātus, 28 mikroskopus, astoņas klavieres un vēl ievērojamu skaitu.

citu vērtīgu lietu. Tas bija līdz tam kādai citai tautai pasaule nepieejams gadījums, bet tad nāca 1940. gads, un *Draudzīgais aicinājums* uz daudziem gadu desmitiem tika aizmirsts.

1994. gadā *Draudzīgā aicinājuma dienu* 28. janvāri atjaunoja neatkarību atguvušās Latvijas Valsts pirmais prezidents Guntis Ulmanis. "Draudzīgais aicinājums" ir mudinājums sēt visaugligākajā augsnē – jaunu cilvēku dveselēs. Tā ir jūtu audzināšana. Pateicības jūtas bieži vien ir spēcīgs stimuls cilvēka darbībai. Savstarpejās pateicības jūtas jo vairāk," tā dzejniece Māra Zālīte teica *Draudzīgā aicinājuma* atjaunošanas dienā – 1994. gada 27. janvāri.

Cēsu ģimnazija direktora Jāņa Endeles vadībā atguva savas skolas nosaukumā *Draudzīgā aicinājuma* vārdu un nodibināja arī *Draudzīgā aicinājuma* fondu, lai ar medaļām un diplomiem apbalvotu izcīslas personības piecās nominācijās: absolventus, kuri skolas laikā guvuši starptautiska mēroga pānākumus, skolotājus, kuri veicinājuši savu skolēnu starptautiskus sasniegumus, sabiedriskos darbiniekus, kas devuši ieguldījumu latviskuma saglabāšanā, un mecenātus, kas veicinājuši izglītības līmena paaugstināšanu un atbalstījuši *Draudzīgā aicinājuma* fondu. Par ieguldījumu latviskās dzīvesziņas kopšānā apbalvota Valsts prezidente Vaira Viķe-Freiberga, kura arī 2004. gada 18. maijā Jēkabpils novada Daugavas nedēļas ietvaros apmeklēja Dignājas pamatskolu tās 140 gadu jubilejā un novadīja Daugavas stundu.

Godināts tīcis arī dzejnieks Andrejs Eglītis, kas *Draudzīgā aicinājuma* ideju kuplinājis ne vien ar savu patriotisko stāju, bet arī ar lieliem grāmatu dāvinājumiem savai dzimtajai Laudonai un ar Latviešu Nacionālā fonda Zviedrijā starpniecību – daudzām Latvijas skolām. 2012. gada 1. septembrī Ľaudonas vidusskolai piešķirts novadnieka, dzejnieka Andreja Eglīša vārds.

Ar *Draudzīgā aicinājuma* medaļu apbalvotais dzejnieks Imants Ziedonis teicis: "Man ir liels gods saņemt šo balvu tieši *Draudzīgā aicinājuma* kontekstā. To iedibināja stiprs vīrs, kāds bija Kārlis Ulmanis. Viņš Latvijai ir tik daudz devis, ka to šodien grūti pat novērtēt. Bet retais zina, ka viņš arī devis latviešu valodai jaunvārdus. Tie ir četri vārdi, un es tos saukšu tādā secībā, kādā pats Kārlis Ulmanis strādāja. Tie ir *sūtība*, *degsme*, *izdarība* un *vienība*. Tautas vienībā un degsmē ir liels spēks!"

2002. gadā *Draudzīgā aicinājuma* dienā visām Latvijas skolām un latviešu skolām ārzemēs tika dāvināta Brīvības piemineklā atjaunošanas fonda izdotā grāmata "Brīvības piemineklis. Tautas celts un aprūpēts", kopā uzdāvinātas 1147 grāmatas.

Ar Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrības starpniecību mūzejs un pētniecības centrs "Latvieši pasaule" uzdāvināja visām Latvijas publiskajām bibliotēkām atmiņu stāstu grāmatu "Dziesma. Svētki. Dzīve" – mut-

JA TEV MĀJĀS IR KĀDA LABA GRĀMATA, KURAS SATURS IR TEVI SAJŪSMINĀJIS, MUDINĀJIS DIŽIEM, CĒLIEM DARBIEM, MUDINĀJIS BŪT LABAM UN KRIETNAM, MUDINĀJIS IZTURĪBAI, TICĪBAI, PAĻĀVĪBAI, DROSMEI, STIPRINĀJIS TAVU GRIBU, KALDINĀJIS TAVU RAKSTURU, DEVIS TEV SIRDSSKAIDRĪBU, SIRDSEMIERU, - TAD NOPĒRC TAISNI ŠO GRĀMATU ARĪ SAVAI PIRMAJAI SKOLAI.

K. Ulmanis

"Praktiski padomi dzimtenes mīlēšanā."

3. lpp.

Pie tautiešiem Zviedrijā

4. un 6. lpp.

Pa vidu – Latvijas pavalstnieces liktenis

5. lpp.

Latvieši iekaro Amerikas tirgu

7. lpp.

Viltoto ziņu anatomija

9. lpp.

Kas sadusmojis mūsu mūzikas apskatnieku?

10. lpp.

Laikraksts

BRĪVĀ LATVIJA

JOPROJĀM INFORMĒ, IZGLĪTO, IZKLAIDĒ

Pasūtītiet digitālo laikrakstu ŠEIT:

www.brivalatvija.lv/abone-interneta

vai maksājet bankā SIA VESTA-LK kontā:

AS SEB banka, kods UNLALV2X,
Konta nr.: LV80UNLA0050016243516

ar piezīmi "BL abon" un norādot vārdu, uzvārdu, e-pastu un mājas adresi

Abonementa maksa:

- par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)
- par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)
- 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

Par reklāmu un sludinājumiem sazinieties ar redakciju
Rīgā, Ģertrūdes ielā 27, LV-1011, e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv,
tālr: +371 67326761 vai +371 29439423

Latvijas mūziķu starptautiskie panākumi

Latvijas Radio koris ar izdevniecībā ONDINE izdoto P. Čaikovska sakrālās mūzikas albūmu, kurā ieskaņota "Svētā Jāņa Zeltamutes liturgija" un "Deviņi garīgi dziedājumi", uzvarējis Starptautiskās klasiskās mūzikas balvas 2020 (ICMA) korā mūzikas ierakstu kategorijā.

Jau pērnā gada decembrī ICMA (International Classical Music Awards) izziņoja finālistu sarakstu, un tajā bija iekļuvis arī Latvijas Radio koris ar P. Čaikovska sakrālās mūzikas ieskaņojumiem. Ierakstu veicis koris tā mākslinieciskā vadītāja Sigvarda Kļavas vadībā. Ieskaņojumu izdevusi kompānija ONDINE, un tas nāca klajā 2019. gada jūnijā.

Kopumā 2020. gadā ICMA žūrija nominējusi 130 ierakstu kompāniju izdotus 390 audi un video darbus.

Latvijas operdziedātāja **Marina Rebeka** šai konkursā ieguvusi Gada mākslinieces balvu. Par viņu konkursa žūrijas pārstāvji izteikušies: "Marina Rebeka, iespējams, vairāk nekā jebkura cita iemieso "absolūtā soprāna" ideju.

Marina Rebeka

(..) Viņa vienmēr izceļas ar apbrīnojami perfektu dziedājumu, nevainojamu diktiju dažādās valodās un aizkustinošu nodošanos dažādo lomu tēlojumam."

Latvijas Radio koris

Zvaigžņu lietus atkal līs Latvijā

25. Starptautiskais Baltijas baleta festivāls pulcēs pasaules zvaigznes Rīgas dzelzceļa stacijā, Baltajā namā, Latgales un Ventspils koncertzālēs

Nu jau 25. Starptautiskais Baltijas baleta festivāls, kas norisināsies no 6. marta līdz 26. aprīlim Latvijā, piedāvā patiesi intrīgojošu programmu. Mākslinieki no Baltijas valstīm, trupas un vadošie solisti no Vācijas, Amerikas, Francijas, Somijas un Kubas laus izbaudīt gan baleta klasikas burvību, gan pārsteidzošus modernā baleta šovus. Starptautiskā Baltijas baleta festivāla jubilejas gada notiks arī dejas meistarklases, foto un mākslas izstādes, dokumentālais kino.

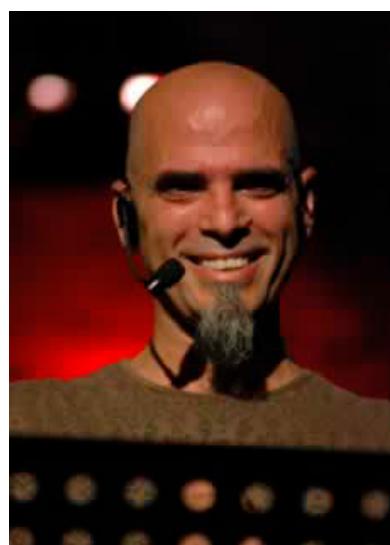
Festivāls tiks atklāts 6. martā ar vienu no neparatākajiem koncertiem, kas notiek Rīgas Centrālajā dzelzceļa stacijā. Sarikojuma vieta ir izraudzīta ar nodomu, – lai uzrunātu pēc iespējas plašāku publiku, liekot uz mirkli aizmirst ikdienas steigu un ļauties dejas brīnumam.

Vienreizēja iespēja redzēt, kā baleta izrādē iespējams savienot hip-hop deju un baroka mūziku ir franču dejas sensācija Théâtre de Suresnes Jean Vilar. Izrāde "Finding now" būs skatāma 5. aprīli Rīgā un 7. aprīli Preiļos. 2018. gadā šovs ieguvis franču kultūras žurnālistu Grand Prize kategorijā "Deja".

Par īstiem baleta svētkiem un festivāla kulmināciju jau ierasti klūst Galā koncerts – šogad 16. martā Latvijas Nacionālajā operā un

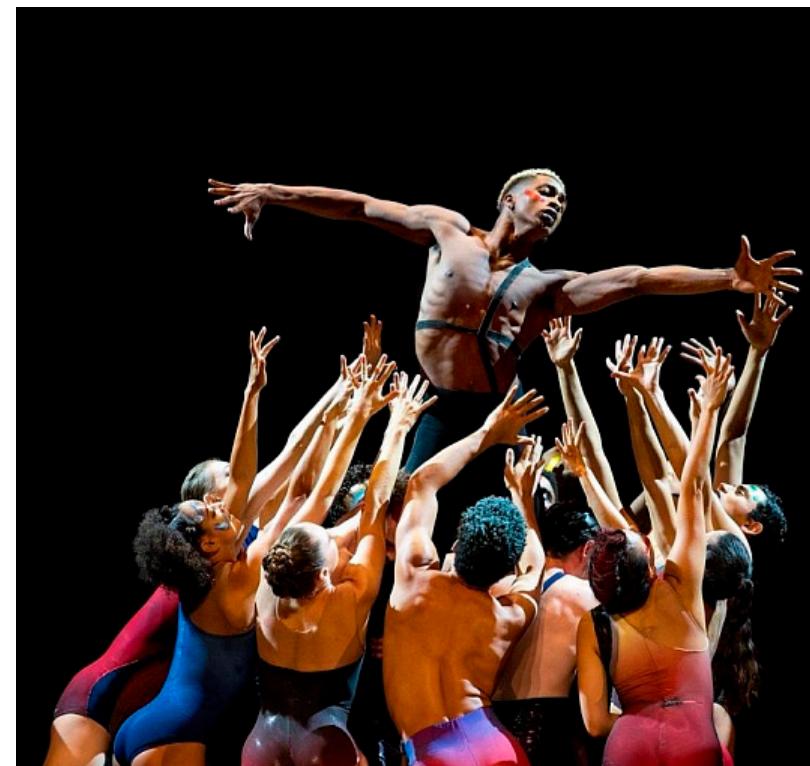
Théâtre de Suresnes Jean Vilar. Izrāde "Finding now"

Giljermo Luisa Horta Betankorta

Festivāla direktore Lita Beiris grāmatas "Zvaigžņu lietus" prezentācijā

Laikmetīgā baleta trupa Complexions no ASV

baletā (LNOB). Starptautiskā Baltijas baleta festivāla direktore Lita Beiris ir gandarīta: "Galā koncerts arī šajā reizē saglabā tradīciju, ietverot programmā gan klasiskās baleta skolas, gan modernā baleta novitātes. Aicinātie mākslinieki ir nacionālo baletu un deju kompaniju vadošie solisti, kā arī Rīgas Choreografijas skolas audzēknji".

Baleta gardēžus gaida pārsteigums – viena no neparatākajām ASV laikmetīgā baleta trupām Complexions, kas lauž visus dejā pieņemtos standartus. Grandiozs šovs "Star dust" – 21. aprīli Ventspilī, 23. aprīli Rīgā un 26. aprīli Rēzeknē. Izrāde/šovs "Star dust" ir cieņas apliecinājums legendārajam britu rokmūzikim Deividam Bovijam (David Bowie). To vei-

dojis ASV choreografijas zvaigzne Dvaitis Rodens (Dwight Rhoden).

Šā gada festivāla jaunums ir ievērojamā kubiešu-austriešu choreografa, dejetāja, mūziķa, režisora, mākslinieka un pedagoģa Giljermo Luisa Horta Betankorta (Guillermo Luis Horta Betancourt) viesošanās Rīgas Choreografijas vidusskolā, kur viņš skolas audzēkniem vadīs meistarklases, un to noslēgumā tiks jauna multimedījāla performance – "Betancourt solo" – uzvedums, kurā satiksies dažādas Latvijas baleta paaudzes, dažādas deju skolas un valstu kultūras.

Vairāk par festivāla programmu var uzzināt, sekojot līdzi jaunuviņiem 25. Starptautiskā Baltijas baleta festivāla mājaslapā www.ballet-festival.lv.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

SPILGTS CITĀTS

Latvijas "zalums" – par paraugu citām valstīm

Valsts prezidents Egils Levits Davosas Ekonomikas forumā sarunā ar Eiropas Parlamenta (EP) prezidentu Dāvidu Mariju Sasoli norādījis uz Latvijas "zalumu" kā paraugu citām valstīm, aģentūru LETA informēja Valsts prezidenta kanceleja.

Abas amatpersonas vērsa uzmanību Eiropas nākotnes jautājumiem, īpaši izceļot Eiropas "zalā kursa" prioritāti. Sasoli atzīmēja, ka forumā daudz uzmanības pievērsts Eiropai un pasaule vēlas izzināt un saprast Eiropas izvēles nākotnei. Savukārt Levits uzsvēra, ka Eiropas "zalais kurss" ir spēcīga ideja un ļoti svarīgi visām valstīm vienoties par tās praktisku un jēgpilnu ietnēšanu. Valsts prezidents arī uzsvēra Latvijas "zalumu" un atjaunojamās energijas veidoto resursu kā labu piemēru citām valstīm. Pārrunājot aktuālos izainājumus Eiropas Savienībā (ES), abas puses apmainījās viedokļiem par nodarbinātību, ilgtspēju, digitālo technoloģiju ietekmi uz sabiedrību un medijiem, kohēzijas, lauksaimniecības politikām un ES budžeta jautājumiem. Tika apspriesti arī ES drošības jautājumi. Levits pateicās Italijas valdībai un sabiedrībai, ka Latvijā starptautisko spēku sastāvā ES kopīgo robežu apsargā arī Italijas karavīri. Savukārt EP prezidents, kurš nāk no Italijas, atzīmēja, ka Eiropas zieņos un dienvīdos dzīvojošās sabiedrības labi izprot, ko nozīmē ES ārējā robeža un cik svarīgi to sargāt kopīgiem pūlīniem. Sasoli arī pauða gandarījumu, ka šā gada maijā gaidāma Latvijas Valsts prezidenta uzruna un vizīte EP.

*
23. janvārī Valsts prezidents Egils Levits Pasaules ekonomikas forumā Davosā tikās ar Vācijas aizsardzības ministri Annegretu Krampu-Karenbaueri (attēla).

Sarunas laikā tika apspriesta abu valstu sadarbība aizsardzības jomā, NATO aktuālītātē un februārī gaidāmais Minchene Drošības forums. Abas puses apmainījās viedokļiem par NATO attīstību un cīņu pret terorismu, stratēģiskās komunikācijas jautājumiem, kā arī Vācijas dalību Baltijas valstīs NATO paplašinātās klātbūtnes ietvaros.

Levits nodod vēstuli Dienvidafrikas presidentam

Valsts prezidents Egils Levits Pasaules ekonomikas forumā laikā

Davosā tikās ar Dienvidafrikas Republikas (DĀR) āriņu ministri Naledi Pando (attēla) un iesnieza vēstuli Dienvidafrikas prezidentam, aicinot uz sadarbību kriminālīletās, informēja prezidenta kanceleja.

Vēstulei pievienots Latvijas piedāvājums divpusējā liguma noslēšanai ar Dienvidafriku par tiesisko sadarbību kriminālīletās.

Valsts prezidents Egils Levits Cīrichē

apmeklēja Šveices Technoloģiju institūtu (ETH Zürich), kas ir pasaules 7. spēcīgākā universitāte, informē Valsts prezidenta kancelejā. ETH Zürich sadarbojas ar Rīgas Technisko universitāti, un tur studē vairāk nekā 20 studentu no Latvijas. Apmeklējuma laikā ETH Zürich rektore Sarah Marnella Springman uzsvēra, ka universitātes filozofija ietver savienot studentos logisko, ētisko un kritisķo domāšanu. Tāpat tika uzsvērts, ka universitāte lielu uzmanību pievērš akadēmisko zināšanu pārnesei uzņēmējdarbībā.

Valsts prezidents sarokojas ar robotu // Foto: Valsts prezidenta kanceleja

Valsts prezidents ar dzīvesbiedri Andru Leviti tikās ar bakalaura, magistra un doktora līmena studentiem no Latvijas, kā arī apspriedās ar Robotikas laboratorijas pētniekiem.

*

Holokaustā izdzīvojušie, karalnamu pārstāvji, premjērministri un ministri no gandrīz 60 valstīm 27. janvārī pulcejās Aušvicas-Birkenavas memoriālā Poljā uz pasažumu, kas veltīts 75. gadadienai kopš bijušās nāves nometnes atbrīvošanas. Šo pasažumu apmeklēja arī Latvijas prezidents Egils Levits.

Sanēm Āriņu ministrijas Atzinības rakstu

23. janvārī, atzīmējot par Latvijas Republikas starptautiskās atzīšanas *de iure* 99. gadadienu, Zaļajā salā dzīvojošā rakstniece, žurnāliste un Īrijas latviešu sabiedriskā darbiniece Sandra Bondarevska apbalvota ar Āriņu ministrijas Atzinības rakstu. Apbalvojums piešķirts par Latvijas tēla veidošanu, spodrināšanu un populārizēšanu Īrijā. Atzinības raksts S. Bondarevska tiks pasniegts atsevišķā sarīkojumā Latvijas vēstniecībā Īrijā.

Jau vairāk nekā desmit gadus S. Bondarevska ir pievērsusies latviešu gaitu pētniecībai Īrijā, sākot

ar 1867. gadu līdz pat jaunākiem laikiem. Spilgtākais piemērs ir 2019. gadā izdotā S. Bondarevskas kultūrvēsturiskā monografija "Pētersoni Īrija". Tas ir rūpīgs pētījums par leģendārajām Kārlu un Konrāda Pētersoni personībām, viņu dzīvi un darbību Latvijā un Īrijā. Šī ir noderīga un faktiem bagāta grāmata, kas ļauj abām mūsu tautām – latviešiem un īriem – tuvāk iepazīt vienai otru, bet vienlaikus ļauj mums tuvāk iepazīt arī pašiem sevi. Tā parāda, ka esam tauta, kas arī svešas zemēs spēj pacelties pāri ikdienai un darīt lielus darbus

Latvijas Okupācijas mūzejs saņem vērtigu dāvinājumu

28. janvārī Latvijas Okupācijas muzejā viesojās **Uldis Danbergs** no Talsu novada Laucienes pagasta. Svinīgā sarīkojumā Danbergs muzejam dāvināja unikālas atmiņu burtnīcas, kurās viņš apraksta sešarpus savas dzīves gadus, ko pavadīja ieslodzījumā Sibīrijā.

Uldis Danbergs

Uz atmiņu burtnīcu pamata 2019. gadā apgādā "Priedaines" izdota Ulda Danberga grāmata "Manas dzīves epizode", bet burtnīcu oriģinālus autors nolēmis nodot Okupācijas mūzeja krājumā.

Āriņu ministrijas paziņojums

Jauna nezināmās izcelsmes koronavīrusa uzliesmojumu dēļ Ķīnā, Hubei provinces Uhaņas pilsetā, Āriņu ministrija aicina Latvijas valstspiederīgos būt piesardzīgiem, ceļojot uz Ķīnu. Latvijas valstspiederīgie tiek aicināti rūpīgi iepazīties ar Slimību profilakses un kontroles centra (SPKC) tīmekļa vietnē ievietoto informāciju par koronavīrusu un ieteikumiem profilakses pasākumiem. Lai samazinātu akūtu elpcēļu infekciju vispārējo risku, SPKC vienīm ceļotājiem iesaka izvairīties no tuva kontakta ar cilvēkiem, kuŗi slimoi ar akūtām elpcēļu infekcijām, bieži mazgāt rokas, īpaši pēc kontakta ar slimiem cilvēkiem vai viņu apkārtējo vidi, izvairīties no neaizsargāta kontakta ar laukaimniecības vai ar savvalas dzīvniekiem.

Neatkarības kaņa simtgades atcerē Rēzeknē

Pirms 100 gadiem Latgalē norisinājās vienas no nozīmīgākajām Latvijas Neatkarības kaņa kaujām – cīņas par Latgales atbrīvošanu. Ar lielu poļu spēku atbalstu Latvijas karaspēkam izdevās pārvarēt padomju armijas pretspēku. Rēzeknē

SPILGTS CITĀTS

"Praktiski padomi dzimtenes milēšanā" –

tā IR žurnālistam **Paulam Raudsepam** intervijā par savu grāmatu saķa ekonomists **Pēteris Strautiņš**. Lūk, daži viņa secinājumi.

Šobrīd ir svarīgi mazāk domāt par visu Latvijas ekonomiku kā kopumu un vairāk skatīties, kas notiek atsevišķas vietas. Nevienam cilvēkam dzīve ne-notiek visā Latvijā. Parasti pārviešošanās attālumi ir līdz 50 kilometriem. Cilvēku darbs, iepirkšanās, izglītība, cita dzīve notiek daudz šaurākos ietvaros.

Latvijā ir bijusi ārkārtīgi liela cepšanās par dažām ļoti sīkām biznesa vides nānsēm nacionālajā mērogā. Ir taisītas milzīgas traģēdijas no tā, vai iedzīvotāju ienākuma nodoklis ir par vienu procentpunktu lielāks vai mazāks. Tājā pašā laikā nav pievērsta uzmanība tam, cik kvalitatīva ir pārvalde vietējā līmenī. Sekas tagad sāk izpausties. Ir vietas Latvijā, kurās attīstās strauji, un tā nav tikai Rīga. Taču vietas, kas nedodas uz priekšu pietiekami ātri, rada nopietnus riskus tālākā nākotnē. (...)

Atsevišķā novada esamība nav glābusi Alsungu no gandrīz jebkādas eksporta aktivitātes neesamības. Ražošanas tur gandrīz nav. Es nerēdu, kā novada saglabāšana var pasargāt Alsungu no straujas iedzīvotāju skaita samazināšanās. (...)

Latvija ir industriāla valsts nu jau krietiņi virs simt gadiem. Latvijā šīs ražošanas prasmes ir, tā ir liela vērtība. Taču mēs tā sevi neuztveram. Varbūt pēc kāda laika, kad spēsim uz savu vēsturi skatīties mierīgāk, sāksim vairāk lepoties ar to, ko latvieši sasniedza padomju sistēmas ietvaros. Šie sasniegumi bija tiešām apbrīnojami. Protams, sistēma bija ekonomiski stūlba un politiski, maigi sakot, nehumāna, tomēr tā bija sava veida ipatnēja civilizācija, un Latvijas iedzīvotāju panākumi tajā bija ļoti ievērojami. (...)

Lielākajā daļā šo 25 gadu [aizvadito] mani Latvijas attīstība ir drīzāk patīkami pārsteigusi. Vai 1994. gadā varēja paredzēt, ka Latvijas reālie ienākumi nākamajos 25 gados vairāk nekā trīskāršosies? Šajā laikā radušies daudzi uzņēmumi, kurūs nevarēja tā vienkārši paredzēt. Nevarēju iedomāties, ka būs tāds uzņēmums Mikrotikls, tiešām spēcīgs spēlētājs technoloģiju nozarē.

Tirdzniecības pārsteigumi notiek ikdienā.

notika Neatkarības kaņa simtgades pasākumi.

Svinīgajā pasākumā bija vērojams lāpu gājiens no katedrāles uz Latgales atbrīvošanas pieminekli, ziedu nolikšana pie Latgales atbrīvošanas pieminekļa "Vienoti Latvijai". Sarīkojumā 9. Rēzeknes kājnieku pulka virsnieka, kapteiņa Oskara Pērkona meita Mirdza Sproģe pasniedza tēva zobenu Zemessardzes 3. Latgales brigādes komandierim pulkvežleitnantam Gunāram Vizulim. Nododot zobenu, Sproģe stāstīja, ka tas ir partizāns, kas teju 80 gadus glābāts dažādās slēptuvēs, piemēram, pagrabā un piemājas šķūnītī. Pērkona meita novēlēja, lai zobens kļūtu par simbolu būt stipriem, gudriem un uzticīgiem tēvijai. Viņa teica, ka neaicina uz jaunām cīņām, bet novēl, lai Latvija plauktu un zeltu miera laikos. Sarīkojumā piedalījās Ministru prezidents Krišjānis Karinš (Jaunā Vienotība), aizsardzības ministrs Artis Pabriks (Attīstībai/Par!), Polijas vēstniecības Latvijā Monika Mihališina. Mihališina intervijā LTV uzsvēra, ka ir būtiski atcerēties šos notikumus, jo tautai bez pagātnes nav nākotnes. Tā kā kau-

jās krita arī Polijas karavīri, vēstniece sacīja, ka lepojas ar to, ka viņi bija tik drosmīgi, ka cīnījās par mūsu brīvību. Mūsdienās Polijas un Latvijas amatpersonas tiekas regulāri un attiecības ir labas. Tāpat ir militāra sadarbība – Latvija atrodas Polijas karavīri un Polijas gaisa spēki rūpējas par Baltijas gaisa telpas drošību. Tas parāda, ka mēs esam sabiedrotie un kopīgi stiprinām mūsu reģionu, piebildā Mihališina.

Latvija atvērs vēstniecību Austrālijā

Starp valdības konceptuāli atlīstītajām 2020. gada budžeta prioritātēm ir paredzēti līdzekļi arī Latvijas vēstniecības Austrālijā izveidei, aģentūru LETA informēja Āriņu ministra Edgara Rinkeviča (JV) padomnieks Mārtiņš Dregeris. Vēstniecība Austrālijā nostiprinās Latvijas diplomātisko darbību arī Jaunzēlandē un Klusā okeana valstīs.

Līdz ar to šis solis veicinās sadarbību ar diasporu, ekonomiskos sakarus un palidzēs saistībā ar Latvijas kandidēšanu uz ANO Drošības padomes nepastāvīgās locekles amatā 2025. gadā, norāda Rinkēvičs. Āriņu ministrijas prioritātēm 2020. gada budžetā novirzīti papildu trīs miljoni eiro. Vēstniecības atvēršana Austrālijā izmaksātu aptuveni 1,7 vai 1,8 miljonus eiro.

(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

Rinkēvičs aicina Indiju atvērt vēstniecību Latvijā

Latvijas ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs (JV), tiekoties ar Indijas ārlietu ministru Subrahmanjamu Džaišankaru, paudis cerību, ka Indija tuvākajā laikā Rīgā atvērs savu vēstniecību.

Latvijas ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs un Indijas ārlietu ministrs Subrahmanjams Džaišankars

Ministrijā atzīmēja, ka amatpersonas pārrunāja abu valstu politisko dialogu, sadarbību ekonomikā un starptautiskajās organizācijās, kā arī starptautisko attiecību aktuālītātes, tostarp situāciju Tuvojos Austrumos.

Pētījums par Latvijas iedzīvotāju gatavību aizstāvēt valsti

Latvijā nepilna trešdaļa jeb 31% iedzīvotāju militāra iebrukuma gadījumā būtu gatavi aizstāvēt Latviju ar ieročiem rokās, taču vairāk nekā puse jeb 55% iedzīvotāju valsti aizstāvētu nemilitārā veidā, sniedzot atbalstu brunotajiem spēkiem. Par to liecina Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmijas Drošības un stratēģiskās pētniecības centra sagatavotais pētījums. Tas uzrāda arī viedokļu atšķirību starp ģimenēm, kurās runā latviešu vai krievu valodā, un rosina šo jautājumu neatstāt bez ievēribas. Pētījuma autori atgādina, ka 2016. gadā 33% respondenti pilnībā un drīzāk piekrita apgalvojumam, ka nepieciešamības gadījumā būtu gatavi cīnīties ar ieročiem rokās. Viens no būtiskiem iemesliem, kāpēc cilvēki nav gatavi aizstāvēt valsti ar ieročiem rokās, ir viņu dabiska nevēlēšanās kādu nogalināt, nevis vienaldzība atieksmē pret valsti.

Būs jauna skolotāju sagatavošanas programma

Valdībā plānots izskatīt jautājumu par jaunās skolotāju sagatavošanas programmas ieviešanu, kas paredz 100 jaunu skolotāju ienāšanu Latvijas skolās jau no šī gada 1. septembrī, informē Izglītības un zinātnes ministrijā.

Pretendentti ar jau iegūtu augstāko izglītību atlases kartībā vares pieteikties studiju programmai, kuŗā apgūs pedagoģa darbam nepieciešamās zināšanas un prasmes. "Ir patiess gandarījums, ka "Iespējamās misijas" pieredze, metodoloģija un labās prakses piemēri tiks izmantoti Latvijas izglītības sistēmā, lai skolās darbu sāktu cilvēki, kuŗi sevī apzinājušies pedagoģa aicinājumu, saprot bērncentrātas izglītības nozīmi, vērtē izglītības un zinātnes ministre Ilga Šuplinska.

Par 2019. gada vārdu klūst notumse, par nevārdu – episki

Par 2019. gada vārdu izvēlēts notumse, par gada nevārdu – episki, savukārt pērnā gada spārnotā teiciena titulu izpelnījusies izglītības un zinātnes ministres Ilgas Šuplinskas (Jaunā konservātīvā partija) norāde: *Man nav Pandoras lādes, no kurienes es jums varu paņemt šo atalgojumu!*, informēja akcijas "Gada vārds, nevārds un spārnotais teiciens" rīkotāji.

Akcijas organizātori skaidroja, ka gada vārds – notumse – ieteikts angļu *blackout* vietā kā īss un ērts apzīmējums reizēm, kad pazūd elektriskā strāva. Savukārt gada nevārds episki pēdējā laikā šķiet sevi pieteicis kā jaunu liekvārdu jeb tukšvārdu, piepulcējoties jau zināmajiem *baigi, klasiski* vai *cieti*.

Tulkotāja, Rīgas Latviešu biedrības Latviešu valodas kopas pārstāvē Ieva Kolmane Latvijas Televīzijai komentēja: "Mēs dzīvojam tomēr plašā pasaule un arī pie mums ienāk jaunas reālijas. Un tieši tās jaunās reālijas ir lielākās grūtības iedabūt latviešu valodātā, lai pieteicēji tos nesūtītu kā gada "nevārdus".

Latvijas zinātnieki izstrādā jaunu veida baterijas

Jauna veida baterijas, kas ir daudz efektīvākas par pašreiz veikalā nopērkamajām, bet tajā pašā laikā nesadārdzina to ražošanas izmaksas. Tas nākotnē varētu lautīgāk darboties mūsu telefoniem un ar elektroauto veikt lielākus at-talumus. Metode, kā izveidot šādas jaunu veida baterijas, pētnieka Roberta Egliša vadībā ir izstrādāta Latvijā, Cietvelu fizikas institūtā. Šis ir viens no aizvadītā gada nozīmīgākajiem sasniegumiem Latvijas zinātnē.

Dailes teātri vadīs Juris Žagars. Viesturs Kairišs klūs par radošo direktoru

23. janvārī Dailes teātri Kultūras ministrijas (KM) valsts sekretāre Dace Vilsone paziņoja, ka atklātajā konkursā par Dailes teātra valdes locekli izvēlēts aktieris un uzņēmējs Juris Žagars.

Vīnš atzīts par labāko no 13 kandidātiem konkursā, kas tika izsludināts pēc iepriekšējā direktora Andra Vitola paziņojuma par atkāpšanos no amata. Teātra māksliniecisko vadību Žagars uzticēs režisoram Viesturam Kairišam, kurš klūs par teātra radošo direktoru. Amata pienākumu pildīšanu Žagars no Vitola pārņems 2. martā. Juris Žagars ilgus gadus darbojies ne vien kā aktieris, bet arī vadījis Vidzemes koncertzāli, Cēsu Mākslas festivālu un slēpošanas bazi "Žagarkalns".

Jauniešu koris *Balsis* ieskandinās latviešu kultūras dienas Austrālijā

2020. gada nogalē jau 58. reizi risināsies Austrālijas latviešu Kultūras dienas. Šoreiz tās notiks Sidnejā, kur pulcēsies latvieši no visas pasaules. Kā jau ierasts – skanēs koja dziesmas, būs dejas, teātru izrādes, filmu pirmizrādes un dažādas sporta sacensības. Ieskandinot kultūras dienas, jau februārī Sidnejā, Melburnā un Adelaidei uzstāsies jauniešu koris "Balsis".

Ir jau pierasts, ka Austrālijas latviešu Kultūras dienas kuplina dziedātāji, dejotāji un aktieri no Latvijas, bet šoreiz nākamo Kultūras dienu koristiem ir lieliska iespēja ne tikai satikties svētkos, bet arī kopīgi tiem gatavoties. Būs vairāku dienu mēģinājumi, kuŗi vainagosies koncertos: 2. februāri plkst. 14 – Sidnejā; 8. februāri plkst. 15 – Melburnā; 16. februāri – Adelaide – stāsta koja mākslinieciskais vadītājs, dirigēts Ints Teterovskis.

Durbes pilī skatāma Kuznēcova porcelāna izstāde

30. janvārī Durbes pilī tika atklāta izstāde "Zudušo laiku meklējot. Kuznēcova porcelāns Zuzānu kollekcijā". Izstāde piedāvā ieskatu agrāko laiku priekšmetiskajā godībā, ražotāju techniskajā un mākslinieciskajā varēšanā, iezīmējot ari Kuznēcova porcelāna īpašo vietu cilvēku atmiņas, informēja Tukuma mūzeja pārstāvji.

Izstādē eksponēti Kuznēcova fabrikās Krievijā un Latvijā ražotā porcelāna un fajansa priekšmeti, kas tapuši no 19. gadsimta otrās puses līdz pat Otrajam pasaules karam. Izstādē pamatu veido mākslas mecenātu Jāņu un Dinas Zuzānu kollekcijas, ka arī Tukuma mūzeja un Jaņa Rozentāla Saldus vēstures un mākslas mūzeja krājumu priekšmeti.

Atver modernās krievu dzejas latviskojumu antoloģiju

Raiņa un Aspazijas mūzeja Baznīcas ielā 30 notika modernās krievu dzejas latviskojumu antoloģijas "Dziedāšanas sezona" atvēršanas svētki. Šajā atdzējotāju – Vija Birkovas, Mairas Asares, Al-das Barones, Sergeja Moreino, kurš ir arī antoloģijas sastādītājs, un citu ilgi lolotajā grāmatā ir sniegts plašs ainavisks ieskats modernās krievu dzejas daudzveidi bā un virsotnēs.

Gandrīz 100 pieteikumi – latgaliešu kultūras balvai "Bonuks"

Valsts kultūrapītāla fonds lēmis turpmāk latgaliešu kultūras gada

VĒSTNIECĪBU ZINĀS

ĪRIJA. Atzīmējot Latvijas Republikas starptautiskās (*de iure*) atzīšanas dienu, 23. janvārī Dublinā notika piemiņas pasākums pie bijušā Latvijas diplomāta Jāņa Meža atdusas vietas Mountdžeromas kapos. Uzrunu teica Latvijas vēstnieks Īrija Jānis Silis, ipaši atzīmējot J. Meža nopelnus, nepieļaujot Latvijas un Igaunijas kuģu nodošanu Padomju Savienības rīcībā. Kristus Apvienotās Latviešu luterānu draudzes diakons Imants Miezis mudināja, nemot par piemēru J. Meža nozīmīgo veikumu Latvijas interešu aizstāvēšanā, izvērtēt katram savu devumu latviešu kopienas Īrijā saliedēšanā.

ZVIEDRIJA. 24. janvārī Stokholmā, sagaidot Latvijas Republikas starptautiskās atzīšanas 99. gadskārtu, Latvijas vēstnieks Zviedrijā Marģers Krams un vēstniecības pārstāvji godināja Latvijas amatpersonas un diplomātus, kuŗi apbedīti Zviedrijā. Vēstnieks Marģers Krams ziedus nolika pie bijušā Latvijas ārlietu ministra un Latvijas sūtna Zviedrijā Voldemāra Salnā (1886–1948) atdusas vietas Hēgalīdas baznīcas kolumbārijā Stokholmas Sēdermalmē. Stokholmas Ziemeļu kapos vēstnieks ziedus nolika pie Latvijas Universitātes profesora Arveda Švābes (1888–1959) atdusas vietas. Tika godināti Sandbergas kapos dusiošie Latvijas ārlietu dienesta darbinieki Jānis Tepfers (1898–1994) un Herberts Tepfers (1892–1966). Ziedi tika nolikti ari pie Margarētas Ternberjas (1895–1982, dzim. Grosvalda) un Līnas Grosvaldas (1887–1974) kapa vietas Danderīdas kapos.

KANADA. 21. janvārī Latvijas vēstniecībā Otavā vēstnieks Kārlis Eichenbaums un padomniece Inga Skrūzmane tikās ar Latvijas goda konsulu Britu Kolumbijā Eriku Saviču, pārrunājot plānotās ieceres 2020. gadā, kā arī tālākos sadarbības padzīlināšanas veidus, ipaši aktivizējot un atbalstot Latvijas un Britu Kolumbijas ekonomisko sadarbību. Kārlis Eichenbaums tikās un uzrunāja Otavas Universitātes Sociālo zinātnu fakultātes Politisko studiju skolas salīdzinošās politikas kursa studentus, kas Eiropas studiju programmā interesējās par Latviju. Goda konsuls E. Savičs augstu novērtēja sadarbību ar Latvijas vēstniecību, kā arī pateicās par personisko vēstnieka ieinteresētību un atbalstu, uzsverot Latvijas – Kanadas attiecību izaugsmi, ipaši aktivitātes pēdējos gados, abu valstu iestāšanos par kopīgajām vērtībām un starptautiskajās normās balstītu sadarbību.

Mikeli Valteru pārapbedīs Latvijā

piešķirt līdzekļus, lai jau šogad no Francijas Latvijā varētu pārapbedīt iekšlietu ministra un diplomāta Valtera mīstīgās atliekas. Pirmā Latvijas iekšlietu ministra Mikeļa Valtera mīstīgās atliekas plāno pārapbedīt līdz pavasarim, informē Ārlietu ministrijā. Valtera pārapbedīšanai valdība atbalstīja 18 000 eiro piešķīšanu no līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem. ĀM skaidroja, ka Valtera pārapbedīšana būtu cieņas apliecinājums Latvijas valstsvīram. Savas dzīves laikā Valters bija izteicis vēlēšanos tikt apglabātam dzimtenē.

Zinās sakopojis P. Karlsons

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS
GORDONS

Piektais starptautiskajā holokausta forumā, kas ar vairāk nekā 40 valstu līderu piedalīšanos notika Jeruzālēmē, visi ar interesī – daļēji ar bažām – gaidīja, ko savā uzrunā teiks Krievijas Federācijas prezidents Vladimirs Putins, kurš savā vienas dienas vizitē uvedās kā imperātors, kas sagaida ne tikai cieņu, bet zināmu zemošanu.

Putins savā uzrunā nekautrējās pārsteigt vēsturniekus, manipulējot ar skaitļiem: no sešiem miljoniem holokaustā nogalinātajiem ebrejiem gandrīz 40 procen- ti esot bijuši padomju pilsoni – divarpus milioni... Taču visos

pētījumos par holokaustu atzīmēts, ka Padomju Savienībā bījagājušo ebreju skaits bija viens miljons. Kur tad Putins nēma vēl pusotru miljonu? Tie bija ebreji, kas mita tai Polijas daļā, ko PSRS okupēja 1939. gada septembrī, kā arī 1940. gadā okupētajās Baltijas valstīs. Tie bija Polijas, Lietuvas, Latvijas, Igaunijas pilsoni. Daudziem no tiem pat netika ienesiegas padomju pases.

Un pēc Staļina nāves uzstāditajās piemiņas plāksnēs, pie- mēram, Liepājā, tika rakstīts: fa- šisma upuri – padomju cilvēki.

Te Putins nu atkal izspēlēja "ebreju karti": skaties, mēs zaudē-

Putins kā pirmajai "iedzēla" Latvijai VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

jām vairāk savu ebreju līdz- pilsonu nekā citas valstis. Per- verss "sasniegums", vai ne?

Un tagad – uzmanību! Putins teica: "Nacistiem bija palīgi (*posobniki*) visās Eiropas zemēs. Latvijā tika iznīcināti desmiti tūkstoši, Lietuvā – 200 000, Ukrāinā – gandrīz 1,5 miljoni, t. i., 90 procenti no ebreju pirmskaņa skaita.

Lietuvā vairāk, Ukrainā krieti- vairāk, bet Putinam vajadzēja sākt ar Latviju.

Tas stikis ar tiem 90 procentiem ir apzināts: nacistu "palīgi" tā centušies, ka tika slaktēts "pa- tīro".

Īstenībā šis skaitlis radās tāpēc, ka Lielvācijas karaspēka uzbrukums bija tik straujs, ka tikai nelielam ebreju skaitam izdevās bēgt. Lietuva tika ieņemta vienā nedēļā, Kauņa pat kaķa otrajā dienā, Latvijā Kurzeme un Latgale, kur mita vairums ebreju, krita vērmahta rokās 10 dienu laikā. Nekādas plānveida ebreju evakuācijas nebi- ja un nevarēja būt: steigā tika iz- vests austrumu virzienā tikai t. s. padomju un partijas archīvs. Ja manai ģimenei nebūtu izdevies iespraukties priekšpēdējā vilcie- nā, kas atstāja Zemitānu staciju 29. jūnija ritausmā, mūs gaiditu drošā nāve. Latgalē daudzus ebre-

jas, kas mēģināja ar divritiem un kājām pāriet "veco" PSRS robežu, tur apturēja NKVD patrulas, liekot doties atpakaļ – pretim drošai nāvei.

Latvijas pārstāvniecībām ārval- stis, kā arī "Latvijas institūtam", manuprāt, vēl daudz kas darāms, lai kliedētu aplamus priekšstatus par t.s. starpetnisko situāciju Lat- vijā tajos gados. Un šai aspektā, man šķiet, labi noderētu lieliskā filma "Pilsēta pie upes", demons- trejot to ar angļu subtitriem. Fil- ma atspoguļots 1939. – 1944. gadu periods, kura nomelnošanā ipaši cenšas putiniskas Krievijas pro- paganda. Tai jāturas pretim.

KĀRLIS
STREIPS

Pirms apmēram mēneša Facebook atrakstīja kāda sieviete ar lūgumu pārtulkot no latviešu uz angļu valodu dokumentu, kas bija saistīts ar tiesvedības procesu, kurā iekūlūsies viņas māsa. Tā es uzzināju par Kristīni Misāni. Viņa patlaban atrodas stingra režīma cietumā Dānijā. Par kādu grēku? Kristīne nonākusi neapskaužamā situācijā, kas būs pazīstama ne vienai sievietei vien, proti, cittautu vīrs, izrādās, ir ar vardarbīgām nosliecēm. Tieši tā gadījās Kristīne Dienvidāfrikā. Lai gan no šīs valsts policijas viņa saņema orderi, kas "draugam" liedza viņai pat tuvo- ties, viņš to ignoreja, un 2018. gada maijā Kristīne paņēma viņu kopīgo meitiņu, iekāpā lidmašīnā un atlidoja uz Latviju. Viņai arī ir otrs bērns, no citām attiecībām. Minētā gada decembrij Kristīne gribēja lidot uz Mozambiku, kas kaimiņos Dienvidāfrikai un kur viņa ilgus gadus bija dzīvojusi un vadīusi biznesu. Taču Kopenhā- genas lidostā policija viņu aiztu- reja, jo bijušais draugs bija panācis Dienvidāfrikas sūdzību starptau- tiskajā Interpolā policijas aģentūrā ar apgalvojumu, ka Kristīne ir no- laupījusi bērnu, viltojusi doku- mentus un citādi noziegusies pret "nabaga" virieti. Kopš tā laika sie- viete sēž cietumā, ir nosirmojusi. Varu iedomāties!

Te "samežgījušies" divi atsevišķi jautājumi. Pirmkārt, par šķietamu Latvijas valsts neizdarību vai vis- maz par ļoti smagiem robiem li- kumdošanā. Jau 2019. gada jan- varī Dānija nosūtīja vēstuli Lat- vijas Generālprokuratūrai ar pie- dāvājumu Latvijas pilsoni Kristīni Misāni nosūtīt uz Latviju, lai kri- minālvajāšanu attiecībā uz Afrikā inkriminētajiem noziegumiem va- rētu uzsākt te. Tas nebūtu nekas neparasts starpvalstu attiecībās. Taču Latvijas Generālprokuratūra pateica – nē. Formālais iemesls – lai būtu pamats Latvijas pilsoni

izprasīt no citas valsts, pārkāpu- mam būtu jābūt pietiekami sma- gam, tādam, lai iespējamais sods būtu vismaz viens gads cietumā. To, ka Kristīne savu bērnu izveda no Dienvidāfrikas, Latvija uzskata nevis par nolaupīšanu, bet gan par saskarsmes tiesību pārkāšanu. Par to Latvijā paredz sodu līdz trīs mēnešiem cietumā. Līdz ar to prokurors Kaspars Kalniņš nolē- ma, ka nav iemesla pieprasīt sie- vetes izdošanu. Pagājušā gada beigās Ģenerālprokuratūra lūdza Dāniju nodrošināt Kristīnes neiz- došanu Dienvidāfrikai tāpēc, ka tur notiek cilvēktiesību pārkāpu- mi. Taču lēmumu par viņas izdošanu vai neizdošanu Latvijai prokuratūra nemainīja. Tas šķiet visai savdabīgi, lai neteiktu vairāk. Kristīne Misāne un līdz ar to arī viņas meita un dēls ir Latvijas Republikas pavalstnieki. Tikai pēdējo nedēļu laikā mūsu valdība sarosī- juses. Valsts prezidents Egils Le- vits šo jautājumu pārrunāja ar Dienvidāfrikas ārlietu ministri, kad viņi tikās Davosas konferencē Šveicē. Pagājušajā nedēļā Saeima nolēma Ārlietu komisijai un Ju- ridiskajai komisijai nodot likum- projektu ar nosaukumu "Par Lat- vijas Republikas rīcību gadījumos, kad kāda cita Eiropas Savienības dalibvalsts lemj par Latvijas pilso- ņa izdošanu trešajai valstij kri- minālvajāšanai". Likumprojektā būtībā paģērēta valsts iestāžu tū- lītēja rīcība: "Tiklīdz Ģenerālpro- kuratūra ir saņēmusi informāciju no citas Eiropas Savienības dalib- valsts par Latvijas pilsoņa aizturē- Šanu nolūkā izdot viņu trešajai valstij [...], Ģenerālprokuratūra ne- kavējoties, bet ne vēlāk kā 48 stundu laikā no informācijas saņem- Šanas brīža, izdod Eiropas apcie- tinājuma orderi (lēmumu) attiecī- bā uz šo Latvijas Republikas pil- soni nolūkā nodot viņu Latvijas Republikai kriminālvajāšanai". Te arī uzskaitīti dažādi principi, kādi

cietumnieku ir 160 280! Bieži vien notiek kautiņi, ir lipīgu slimību epidēmijas. Neviens cietums nav paradīze, bet acīmredzot Dien- vidafrikas cietumi nu nepavisam nav vieta neaizsargātai sievietei.

Otrs – Latvijā ir patversmes, kurās patvērumu gūst sievietes, kuras, tāpat kā Kristīne, ir muku- Šas no vardarbīga virieša. Kristīne Misāne nebūt nav vienīga sieviete pasaules vēsturē, kurai tā gadījies. Daiļā dzimuma pārstāvēm mūsu pasaulē ir bijis jātiekt galā ne tikai ar vardarbību, bet arī ar citām problēmām. Amerikā jau vairā- kus gadus briest tā dēvētā *me too* jeb "es arī" kustība, ko iesāka Hol- livudas aktrises sakarā ar nu jau bēdigi slaveno producentu Hār- viju Veinstēnu. Un, kā izrādās, ne vien viriešu uzmākšanās sievietēm – arī viriešiem – nebūt nav rets gadījums.

Droši vien ir cilvēki, kuri par

Kristīni Misāni domā "pati vai- nīga" kategorijās. Vai tad nevarēji paredzēt? Visticamāk, nevarēja gan. Sirds ne vienmēr ir racionala, un kā teicis mūsu klasikis Rūdolfs Blaumanis, "žogam, ko prāts uz- cel, jūtas viegli kāpj pāri." Galve- nais Kristīnes Misānes lietā ir fakts, ka Latvijas valstij tomēr ir pavisam konkrēts pienākums rūpēties par saviem pavalstniekiem i pati- šanās, i nepatišanās. Taču ir arī iemesls padomāt, kā pasaule iztu- ras pret savām mātēm, vecmāti- nām, māsām un meitām. Attiecī- bā uz vardarbību, Latvijas poli- tīķi ir bijuši spīti iecirtīgi, ne- ratificējot Eiropas Padomes tā dēvēto Stambulas konvenciju par vardarbības izskaušanu, jo tie tur sakās saskatām iespējamas problē- mas ar "dženderismu" un sazin vēl ko. Tas mums nedara godu. Bet šobrīd pats, pats galvenais ir – vediet Kristīni mājās!

Nosacīta tikšanās ar Zīvertu Stokholmā

VIKTORS HAUSMANIS

Aizvadītā gada pēdējā mēnesī Rīgas Latviešu biedrībā likām kopā kārtējo plānu – janvāri sarīkot Mārtiņa Zīverta lugas lasijumu, jo dramatiķa personība pieder pie mūsu lielākajām garīgajām vērtībām, bet vairākās vēlākajā dzīves posmā sarakstītās viņa lugas Latvijas teātros palikušas neizrādītas. Pieņemamā lēmumā, ka šogad varētu pievērsties Mārtiņa Zīverta drāmatiski piesātinātajai drāmai “Kāds, kuŗa nav” lasījumam, kas notiktu 31. janvāri. Viss tika stingri norunāts, nosacīta tikšanās ar Zīvertu Rīgas Latviešu biedrības Kamīnu zālē notiks!

Taču tajā pašā mēnesī notika vēl viena – negaidīta – saruna: un atkal par Mārtiņu Zīvertu! – No Stokholmas man piezvanīja kāda kundze – Diāna – un izteica ierosinājumu – vai es janvāri sešpadsmitajā datumā nevarētu ierasties Stokholmā un nolasīt referātu par Mārtiņu Zīvertu, rīkotāji – Latvijas vēstniecība Zviedrijā un turienes Latviešu senioru biedrība. Piekritu! Kā var nepiekrist?! Pusi no sava mūža Zīverts pavadījis Stokholmā, tur tapušas daudzas viņa lugas. Pēc kāra beigām, ierodoties Zviedrijā, nebija tik viegli tur ieķartoties un atrast kaut cik pie-mērotu darbu, bet Zīverta uzmanības centrā joprojām bija teātris. Kā var dzīvot bez teātra un izrādēm?! Jau skolas gados Jelgavā kā brīnišķs sapnis viņam bija palicis teātris. Ar iztiku toreiz bija grūti, taču kaut kā Mārtiņš bija sakrājis dažus latus, aizbraucis uz Rīgu un Nacionālajā teātrī, sēdēdams galerijā kādā no pēdējām rindām, noskatījies B. Bjernsona lugas “Pāri mūsu spēkiem” otro daļu, tas varēja būt 1920. gadā. Atmiņas par redzēto izrādi viņš rakstīja: “Izrāde mani apdullināja, pat fi-

ziski. Tad uzreiz sapratu, kas man darāms nākamajā dzīves posmā, lai gan tas, kā toreiz likās, nevarēja būt visai garš.”

Zīverts toreiz bija saticies ar sapni, kas noteica viņa turpmāko dzīvi – tas bija teātris! Otrā pasaules kara beigās, nonākdamis Stokholmā, šo sapni viņš nesa lidzi, un 1947. gadā sāk vadīt Stokholmas Latviesu teātri, kuŗā jau pirmajā gadā notiek sešu viņa lugu pirm-

gām mūsu teātros parādījās, bet – tikai dažas, un tāpēc ar prieku pieņēmu Latvijas vēstniecības Stokholmā ierosinājumu aizbraukt uz Stokholmu un pastāstīt par Mārtiņu Zīvertu kā personību un viņa lugu savdabību un pievilcību.

Vai es Mārtiņu Zīvertu pazinu? Domāju – jā, vairākkārt tikāmies Rīgā, un īpaši atmiņā iespiedies 1988. gada sākums: toreiz Zīvertam janvāri palika astoñdesmit

Mazajā zālē, kas atrodas, ejot pa galvenajām teātra ieejas durvīm, ēkas labajā pusē, notika jaunā režisors Vaņa Vētras vadībā iestudētās Zīverta lugas “Kāds, kuŗa nav” pirmizrāde. Pirms izrādes autoru sagaidīja krietns skaits aktieru un, stāvēdami ar svecītēm rokās, viņi izveidoja tādu kā gaismas alejū uz Mazo zāli. Tas bija īpašs notikums gan Latvijas, gan Zīverta dzīvē, jo viņš pēc daudziem gadiem dzimšanas dienu varēja atzīmēt savā teātrī – Dailē.

Un tā – atceroties vakardienu un aizvakardienu, bez pārdomām un šaubām, devos uz Stokholmu, lai tiktos ar cilvēkiem, kas paziņuši Zīvertu un redzējuši daudzas viņa lugu izrādes Stokholmā. Un tūlinā varu teikt, ka iznāca draudzīga, sirsniņa tikšanās ar Stokholmas latviešiem un būtībā – tikšanās arī ar Zīvertu. Klausītāju un skatītāju bija daudz, protams, vairumā padzīvojušas kundzes un kungi gados, bet visi ar lielu uzmanību un draudzību sekoja lidzi manam stāstījumam. Protams, klausītājus es nepazinu, bet prieku sagādāja fakts, ka tik daudziem mūsu tauziešiem joprojām ir interesē par vienu no latviešu drāmas izcilākajām personībām. Pārrunās pēc lekcijas mani iepazīstināja ar vairākiem šīs tikšanās dalībniekiem, un prieku sagādāja tikšanās ar kādreizējo politiķi, arī Latvijas ārlietu ministru Feliksa Cielēnu meitu Izabellu, iepazinos ar Kārļa Skalbes mazdēlu, architektūras profesoru Andreju Legzdīnu, biju gandarīts, ka varēju sarunāties ar Ulīda Ģērmaņa meitu Gunu, kurās vectēvs bija izcilais aktieris Jānis Ģērmanis. Ar mani sasveicinājās un labus vārdus teica Zeltmata mazmeita Vija, prieku un gandrījumu sagādāja Teodora Reitera

Vēstniecības sekretāre Vita Viktorsone, senioru kluba vadītāja Diāna Krūmiņa Engsted, šo rīndu autors Viktors Hausmanis un Latvijas vēstnieks Zviedrijā Margers Krams

izrādes: divas no tām bija jau redzētas Latvijā, bet četras – to skaitā “Kāds, kura nav” – gluži jaunas. Gadiem ritot, cita pēc citas uz skatuves Zīverta paša iestudējumā uzņāca astoņpadsmit jaunas viņa lugas, no kuŗām tikai dažas parādījušās uz Latvijas skatuvēm. Vairāku gadu desmitos okupētajā Latvijā šīs lugas izrādīt bija aizliegs. Pēc neatkarības atgūšanas dažas no viņa jaunraditajām lu-

pieci gadi, viņš un dzīvesbiedre Ilze atbrauca uz Latviju, un iznāca tāda kā sakritība: pirmajā janvāri dzimšanas diena bija Rūdolfam Blaumanim, tāpēc kopā ar Mārtiņu un Ilzi aizbraucām uz Braikiem, tur Zīverts kādu brīdi sēdēja Braku māju lielajā istabā un domās atskatījās tālajā vakardienā. Bet Mārtiņa paša dzimšanas diena iznāca pavisam neparasta, jauka un aizkustinoša. Dailes teātra

VALIJA BERKINA

Pazīstamā sabiedriskā darbiniece Aija Ebdene savulaik 2014. gadā patīkami pārsteidza Zviedrijas karali Kārli XVI Gustavu (*Carl XVI Gustaf*), kad Viņa Augstība kopā ar karalieni Silviju bija vizītē Latvijā – Aija karalim uzdzīvināja vairāk nekā 60 gadus saudzīgi glabāto vēsturisko fotogrāfiju no abu bērnības... Protī, tālāk 1956. gada 17. jūlijā latviešu bēglu bērniem no Vācijas, kuri atpūtās vasaras nometnē Zviedrijā, bija dota iespēja tikties ar tolaik vēl mazā nākamā Zviedrijas karala Kārļa Gustava ģimeni viņu vasaras rezidencē Sūllides (Solliden) pili Zviedrijā, Ēlandes salā. Latviešu bērnus, kuŗu vidū bija arī Aija, sagaidīja Zviedrijas kroņprincese Sibilla ar meitām un mazo dēlu Kārli Gustavu, kuŗam latviešu puisēns Elmārs E. Rozītis (jā, vēlākais arhibīskaps!) uzdzīvināja Latvijas karodziņu, savukārt kroņprincesi Sibillu latviešu meitenes iepriecināja ar latviskiem rakstiem izšūtu sedziņu. Mazajam Kārlim Gustavam jau tolaik bija skaidrs, ka viņš kādreiz kļūs par Zviedrijas karali, bet, turot rokās mazo Latvijas karodziņu, viņš droši vien nespēja iedomāties, ka dosies

Solliden Palace 1956. 17.7.

Kādas fotogrāfijas vēsture

Mūsu novadniece un sabiedriskā darbiniece no Vācijas Aija Ebdene (no labās) un Latvijas Okupācijas mūzeja biedrības valdes priekšsēdis Valters Nollendorfs tiekoties ar Zviedrijas karali Kārli XVI Gustavu un karalieni Silviju...

vizītē uz neatkarīgu Latviju. Tieši Kārlis Gustavs, kuŗš 1973. gadā jau bija Zviedrijas karalis, pirmais apmeklēja Latviju pēc valsts neatkarības atgūšanas 1991. gada augustā. Tad arī tika atklāta Zviedrijas vēstniecība Rīgā. Zviedrijas karala Kārļa XVI Gustava un karalienes Silvijas vizīte Latvijā bija arī 2014. gada 26. martā,

kad Aija Ebdene pārsteidza viņu uzdzīvinot minēto vēsturisko foto Latvijas Okupācijas mūzeja apmeklējuma laikā.

Aija Ebdene ar dzīvesbiedru, dzejnieku un Okupācijas mūzeja dvēseli Valteru Nollendorfu allaž atgādina par mūsu tautas latviskām saknēm, uz oficiāliem sarīkumiem ierodoties tautastērpā.

Latvieši dodas iekarot Amerikas tirgu

Nujorkā no 1. līdz 5. februārim notiks viena no lielākajām dizaina, mēbeļu un mājas tekstiliju izstādēm ASV – NY NOW. Jau vairākus gadus tajā piedalās arī Latvijas pārstāvji, un šoreiz uz sarunu aicināju vienu no Latvijas stenda dalībniekiem – Aigaru Paegli

TAIRA ZOLDNERE

Tu dosies uz Nujorku, lai piedalītos izstādē NY NOW ar unikālu dizaina mēbeļu produktu! Kā tu sāki nodarboties ar uzņēmējdarbību un mēbelem?

“Praktiskais latvietis” esmu bijis jau kops bērniņas, jo mamma mani audzināja ar domu, ka vīrietim jāprot dažadi darbi. Man ļoti patika remontē riteņus, motociklus, automašīnas, un labu laiku remontēju lietotas automašīnas un pārdevu. Pa vidu izmācījos par kultūras vēstures, darbmācības un rasešanas skolotāju.

Kā nonāci pie savā pirmā uzņēmuma?

Man visu laiku bija sajūta, ka tomēr kaut kā pietrūkst, ka varu darīt kaut ko vairāk. Un tad man rokās nonāca bērnu rotaļlaukumu katalodziņš no rūpniecības Sanktpēterburgā, Krievija. Sazinājos ar viņiem, pajautāju, vai viņus interesētu pārdot produkta Latvijā, vienojāmies, iepirku pirms paraugus un atvēru uzņēmumu. Pirma pusgadu nevienam neko nevajadzēja, un jau likās, ka tas ir vējā izmests laiks, nauda un ideja. Ūn tad nāca pirmais pasūtījums no Cēsu pilsētas izveidot parkā bērnu rotaļu laukumu, un pēc tam viss aizritēja ļoti strauji. Pēc trīs četriem gadiem jutu, ka Latvijā paliek par šauru un izveidoju meitas uzņēmumus Lietuvā un Igaunijā. Atradu partnerus un pircējus Polijā, Lielbritanijā un vēl dažās valstīs. Vārdu sakot, man ļoti iepatikās pats process – uzņēmējdarbība. Vienalga, kur esmu, visapkārt saskatu idejas un iespējas, jaunus tirgus, produktus un pakalpojumus!

Strādājot rotaļu laukumu jomā, esmu izveidojis vairākus inovatīvus produktus un konceptus. Ar savu darbību esmu iedvesmojis vairākus darbiniekus atvērt savus uzņēmumus. Arī pats esmu iesaistījies uzņēmumu līdzdibināšanā un atbalstā, tā pamazām nonākot arī līdz bazalta šķiedrai.

Kā Latvijā, kur nav ne vulkānu, ne lavas, var attīstīt vulkāniskās lavas bazalta šķiedras mēbeļu uzņēmumu?

Mūsdienā pasaulē ir sasniegdzams jebkušs materiāls. 2009. gadā mākslinieks un dizainer Raimonds Cirulis man parādīja pirmos mēbeļu paraugus, ko bija izveidojis no bazalta šķiedras, un piedāvaja man investēt šajā idejā. Mani ieinteresēja šis projekts, un vienojāmies par kopuzņēmuma *Maffam freeform* izveidošanu.

Tomēr pašreiz jūsu uzņēmums ir *Laviture*?

Astoņu gadu laikā ar bazalta mēbelēm biju vairāk nekā 15 dažādās valstīs un piedalījos vairāk nekā 30 izstādēs. Visur cilvēki uz tām skatījās ar sajūsmu, kā uz brīnumu, tomēr piesardzīgi. Tika uzdoti jautājumi par to, kas ar mēbelēm būs pēc gada, diviem vai desmit, vai tās izturēs cilvēku svaru, vai nemainīsies krāsa, kā saremontē? Mēbeles cena tomēr būtiski atšķiras no līdz šim pie-

ejamiem šūpuļkrēsliem. Uzticība rodas tikai ar laiku.

Pirms trim gadiem Raimonds, būdams pirmo modeļu dizaina autors, izmantoja tiesības savus darbus pārdot dānu uzņēmējiem. Tomēr ar gadiem iemantotā uzticība no klientiem un produkta augošā populāritāte mani mudināja izveidot jaunu zīmolu – *Laviture* un turpināt attīstīt šo lieklisko produktu. Mūsu pašreizējiem produktiem mēbeļu dizainus lielākoties esmu radījis pats.

Kāpēc vajadzīgas vulkāniskās lavas un bazalta šķiedras mēbeles un kā tās top?

Bazalts jau miljoniem gadu atrodas zemes dzīlēs un vulkānu izvirduma laikā tas nonāk zemes virskārtā. Taču pati bazalta šķiedra tika radīta Amerikā 1923. gadā. Bazalts pazīstams kā

diegu, sajaucot ar saistvielu, liekam iekšā mēbeļu formās. Tas ir 100% roku darbs, piņķerīgs, ilgstoss process. Katrs meistars, kas veido krēslu, it kā “raksta grāmatu” – veido krēslu savā rakstā. Mēs pat varam atpažīt, kurš meistars veidojis konkrēto mēbeli. Katru mūsu meistarū ipaši apmācām, un ražošana notiek tepat, Latvijā.

Kā cilvēki reagē uz šāda veida neparastu mēbeli?

Esot izstādēs, man ir ļoti patīkami saņemti cilvēku pozitīvo reakciju, ieraugot mūsu krēslus. Man pat bija doma ierakstīt visus sajūsmas saucienus, ovācijas un daudzos komentārus par brīnišķīgo sajūtu no tiem, kas mēbeles izmēģina – cik skaisti, cik ērti, cik labi izskatās!

Vai pasaule šāda veida vai līdzīgus produktus jau kāds rāzo?

Joprojām pasaules limenī mēs esam unikāli. Šobrīd ir tikai dānu uzņēmums, kuram produkciju izgatavo Baltkrievijā un mūsu *Laviture*.

ipaši izturīgs materiāls. Otrā pasaules karā laikā to sāka plašāk izmantot militārajā rūpniecībā, ražojot lidmašīnu korpusus un citur. Arī mūsdienās tas kā papildu materiāls tiek izmantots daudzās nozarēs, kaut arī vizuāli nav redzams. Bazalta šķiedru lieto kā piedevu bremžu uzlikās automašīnām, brunuvestēs, dažādos izolāciju un būvniecības materiālos, armatūrā. Daudz bazalta ir uz Zemes pavadona Mēness un arī uz planētām. Tam piemīt ļoti daudz labu īpašību. Tas ir izturīgs dažādās temperatūrās, izturīgs pret nodilumu, absorbē dažādus starojumus, kā elektromagnētisko lauku, ultravioletos un radioaktīvos starus. Teorētiski, atpūšoties bazalta šķiedras krēslos, cilvēks ir drošā un veselīgā vietā. Tas ir cilvēkam un videi draudzīgs materiāls.

Pasaulei ir tikai dažas rūpniecības, kas bazalta akmeni pārstrādā šķiedrā. Tas tiek izveidots kā diegs un uztīts spolēs. Mēs šo

Tiešām unikāls produkts! Kādi šobrīd ir jūsu produktu tirgi?

Mēbeles tiek pārdotas un atrodas gandrīz visā Eiropā, kā arī nosūtītas uz Austrāliju, ASV, Kanadu, Jaunzēlandi, Grieķijas salām, Ēģipti, Arabu Emirātiem un citām vietām. Eiropas tirgus ir daudz tuvāk, to vieglā sasniegt, arī piegādes notiek ātri. Tomēr mans izaicinājums ir attīstīt pārdošanu ASV un Kanadā. Šeit ļoti jāaplāno pasūtījumi un piegādes, jo tieši logistika ir sarežģītākais un dārgākais posms mēbeļu lielo izmēru dēļ. Bet man sens sapnis bija iekarot Ameriku, un kāpēc gan to neizdarīt tieši ar bazalta mēbelēm!

Vai ASV esat apmeklējis jau iepriekš un vai šis tirgus jums ir pazīstams?

Amerikā esam pārdevuši vairāk nekā simt krēslus, tikai pateicoties aktivitātēm Eiropā. ASV pircēji paši mūs atrada. Tāpēc pirms trim gadiem, izmantojot

LIAA atbalstu, pirmo reizi nolēmām parādīt *Laviture* mēbeles izstādē Nujorkā. Pēc gada arī Floridā, kur izstādījām savas mēbeles nelielā laivu un jahtu šovā.

Ar to, protams, ir stipri par maz, lai iepazītu Amerikas tirgu, tāpēc šobrīd cenšos izmantot ikvienu iespēju.

Esmu novērojis, ka amerikāni ir diezgan apdomīgi, un šāda veida pirkumus plāno un saskaņo. Daudzi pirkumi ir nākuši, tieši pateicoties architektiem vai dizaineriem. Cits veic pasūtījumu, atsaucoties uz saraksti, kas bija pirms diviem gadiem. Cits nopērk šodien, bet ir ar mieru gaidīt sešus mēnešus līdz piegādei.

Amerikai raksturīgi, ka cilvēkiem ir lieli dārzi, iespaidīgas, apjomīgas iekštelpas, īsti pieņērotas vietas, kurās izvietot liela izmēra mēbeles.

Analizējot pirkumus, novēroju, ka lielākā daļa mēbeļu ir nosūtīta uz Tekساسa pavalsti, tāpēc, ja izdosies, piedalīšos kādā izstādē tieši vinu regionā. Tad nākamais solis būtu parādīties Čikāgā, kur notiek liela un iespaidīga dizaina izstāde. Starp citu, kāds ļoti veiksmīgs latviešu uzņēmējs no Amerikas man deva padomu nepaplašināt sortimentu, bet vairāk izcelt vienu vislabāko produktu un veltīt visu uzmanību tikai tam!

Ar kuru no savām mēbelēm brauksiet uz Nujorkas izstādi?

Nujorkā vieta atvēlēta iekaramajam “Ābola” krēslam, kas ir viens no pirkta kājiem produk-

tiem. Otrs populārākais ir lielais iekaramais gīmenes krēsls *King Rock Nest*, kurā var brīvi sasēsties trīs cilvēki, vai arī izgulties visā garumā.

Vai jau izstādes laikā tiek slēgti līgumi, noformēti pirkumi?

Piemēram, Lielbritanijā, esmu bijis pāris izstādēs, kurū norises laikā tika pārdoti vairāk nekā desmit grozi (krēslī). Parasti arī izstādes eksemplāri pēc izstādes aizceļo pie jaunajiem īpašniekiem.

Tev ir ilgu gadu pieredze uzņēmējdarbībā, droši vien bijušas ne tikai veiksmes, bet arī neveiksmes. Ko tu teikt tiem, kas nule uzsakuši uzņēmējdarbību?

Pirmām kārtām katram jaunajam uzņēmējam iesaku koncentrēties uz iespējām un pirmajiem, mazajiem darbījiem, ko var izdarīt paša spēkiem. Otrs – vēlos brīdināt neiekrist “uzņēmēju lamatās”, kad darbā tiek pavadītas gaļas stundas, viss it kā notiek, bet uzņēmums bez īpašnieka klātbūtnes nespēj funkcionēt. Cilvēkiem ir tendence sevi “ielikt centrā”, bail deleģēt uzdevumus, bail uzticēties, un tad cilvēks nonāk šajās darba vai uzņēmuma lamatās. Svarīgi jau iesākumā veidot uzņēmumu tā, lai tas ar laiku spētu darboties autonomi, bez īpašnieka klātbūtnes.

Latviešiem ir ļoti daudz brīnišķīgu produktu, kas ir gan skaisti, gan interesanti pasaulei. Vissvarīgākais, lai cilvēki ir drosmīgi un paši neliek sev šķēršļus.

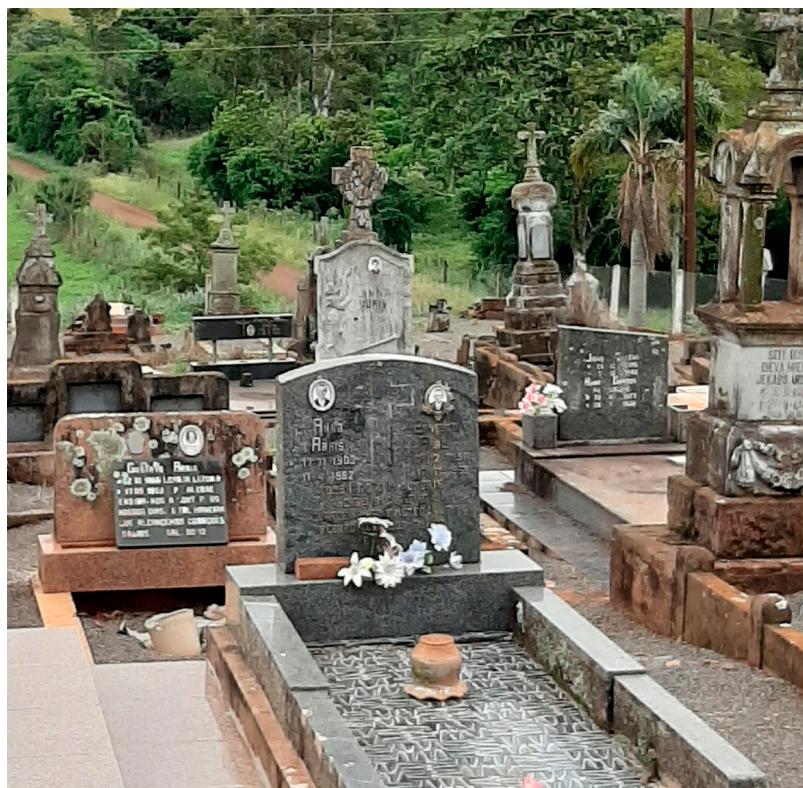
MĀRA LIBEKA

(Nobeigums no Nr. 3)

Pirmajiem ieceļojušajiem latviešiem gāja smagi, kamēr iekopa savas saimniecības, bet viņu pēcnācēji par trūkumu nav sūrojušies. Pēc 1964. gada apvērsuma, kad armija gāza radikāli kreiso Žoa Goularta valdību un izveidoja autoritāru režīmu, strauji uzlabojies valsts saimnieciskais stāvoklis. Tiekai retais latvetis pelnījis minimālo algu, bet lielākā dala latviešiem ar labu gribu un neatlaidību ieguva turību. Pavisam retajam pēc Otrā pasaules kara iebraukušajam latvetiem vēl neesot bijis savas mājas un auto. Daudzās ģimenēs pat bijusi divi automobili, kaut gan tie maksājuši vairāk nekā 100% dārgāk nekā ASV vai Eiropā. Ižui apkārtnei latvieši nodarbojās netikai ar lauksaimniecību, bet arī bija izveidojuši nelielus rūpniecības uzņēmumus.

Kaipirinja un lauku īaudis

Braucot uz 11. līniju un vērojot plašos kvešu un sojas laukus, rodas sajūta, ka tūdaļ satikšu kādu latvieti. Tiesa, tur, kur kādreiz bija latviešu mājas, ir saauguši krūmi un koki. Stingri savas saknes teiedzinusi Kronbergu dzimta. Sirolo Kronbergs, kuŗa dižajā divmet-

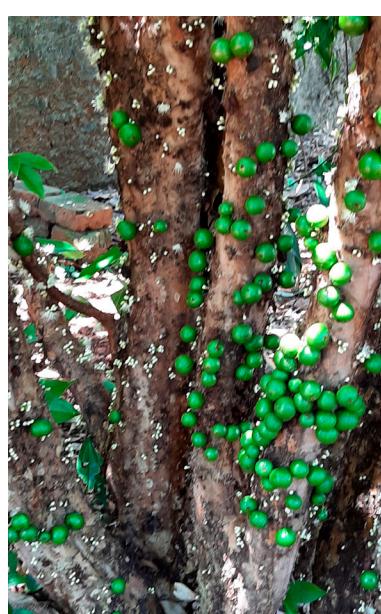
11. līnijas kapsētā dus pirmie latviešu ieceļotāji, kuri, smagi strādājot, iekopa savus labības laukus un plāvas

Itaipu hidroelektrostacija ir viena no pasaule lielākajām elektroenerģijas ražotājām, kas ar elektrību apgādā gan Paragvaju, gan Brazīliju

rīgajā augumā saskatāmi latvieši, un viņa dēls Roberto, uz Brazīliju atceļojušo Oskaru un Marijas Kronbergu pēcteči, apsaimnieko 200 hektārus zemes, kur audzē soju, kviešus un kukurūzu, kā arī kopj 50 govis un pienu tirgo par 33 centiem litrā. "Esmu studējis agrotehniku un man šeit patīk saimniekot," saka Roberto, kuŗā ir ne tikai latviešu, bet arī italiešu asinis. Līdzās latviešiem Strautiem, Arājiem, Kronbergiem un citiem 11. līnijā dzīvoja italieši, arī vācieši, tāpēc pats par sevi saprotams, ka, runājot ar šeit sastaptajiem cilvēkiem, manāms, ka asinis ir sajaukušās – latviski un vāciski gaišais ar itālisko melnīgumumu.

Netālu no Kronbergu saimniecības lauka vidū ir vēl viens latviešu centrs – *Centro comunitario Rincao dos Letos*. Vietējie zina, ka ieradīsies viesi no Latvijas, tāpēc pamātiņi gatavojušies. Saimnieces izšķirējušas vistu ar rīsiem un salātiem, izcepušas plātsmaizi, netrūkst arī jaunā tumšo vīnogu vīna itāliskā gaumē un brazīļu iecienītās kaipirinjas (*caipirinha*), ko gatavo no cukurniedru šņabja kašasas (*cachaca*) jeb vietējās kandžas, pievienojot citronu vai laimi, cukuru un ledu. Ieradies arī

žabotikabas koks, kuram zied stumbris un arī ogas aug uz stumbra. Kad tās ir gatavas, kļust brūnas un garšo pēc unpenēm

vietējās lauku municipālītātes Bozano pašvaldības vadītājs Ernesto Natoli Nikoletti, kuŗa māte un tēvs ir itālieši, ar kundzi Lurdes Nikoletti, kuŗa neslēpj, ka nākot no polu dzimtas. Šajā apvidū dzivo 2000 cilvēku, un katru gadu augusta trešajā sestdienā apmēram 500 no viņiem pulcējas latviešu namā, lai ēstu latvisķā garā pagatavoto maltīti un pieminētu tos latviešus, kas šeit, cīnoties ar dzungļiem, iekopa un apsaimniekoja šo zemes stūrīti. Municipālītātes vadītājs stāsta, ka latviešiem iedota zeme sava centra būvniecībai, ko iesāka 2005. gadā, un nams nekad nebūšot gatavs, jo visu laiku esot, kur roku pielikt.

Vietējie cilvēki ir sajūsmā par mūsu ierašanos un gaida, kad beidzot varēs sēsties pie galdiem un ieraut kaipirinju. Kaut arī neviens no mums nezina portugalu valodu, var labi saprasties ar mīmiku un roku kustībām. Tie, kam šāda saziņa sagādā grūfības, var droši vērsties pie Edmara, lai nodarbinātu viņu kā tulku. Viņš ir labi apguvis arī gīda pienākumus, jo daudzus simtus kilometrus, ko mēs nobraucām visnotāl komfortablā autobusā, lai apskatītu pāsaulē lielāko ūdenskrītumu Iguaņu, technoloģisko brīnumu milzīgo Itaipu spēkstaciju netālu no Paragvajas, Dienvidamerikā lielāko pusdārgakmeņu rūpniču, futbola halles, kur ietilpst vairāk nekā

UZZINA

Brazīlijas 4,5 reāli = 1 eiro.

12 stundu lidojums Rīga–Amsterdam–Riodežaneiro–Portugalegru un sešu stundu brauciens ar autobusu līdz līzli turp un atpakaļ nedaudz virs 1100 eiro.

Vakariņas pilsētas restorānā 7 – 9 eiro.

Cenas veikalos: litrs cukurniedru šņabja – 2 eiro, pieci kilogrami rīsu – 2 eiro, pieci kilogrami kvešu miltu – 2 eiro.

50 tūkstoši skatītāju, un citus brīnumus, Edmars kopā ar Marilju mūs pavadija bez kurnēšanas, ar smaidu sejā un gādīgo jautājumu: "Vai jūtāties labi?"

Latviešu nama galā ir izveidots mūzejs ar vēsturiskajām pirmo ieceļotāju fotogrāfijām. Manu uzmanību piesaista kāda liela burtnīca, kur glītā rokrakstā iegrāmatots, cik kurš latvetis solījis ziedot un cik daudz reāli noziedojojis. Minēts 1938. gads, kad Latvijā bija visnotāl labie Ulmaņlaiki. Izrādās, ka, neraugoties uz latviešu ročību, tomēr tautieši no 11. līnijas sūtījuši ziedojušus, piemēram, lai uzbūvētu baznīcu Paltmalē un

Aizputē. Ziedots arī pašu vajadzībām – gan 11. līnijā rīkotajiem bērnu svētkiem, gan citām izpriečām. Atskaitē redzams, kuŗš nav pildījis solito un kuŗš to pārpildījis. Nav gan zināms, kādu sodu saņēmuši solijumu nepildītāji.

Netālu no centra nelielā kapsētā Dieva mierā dus pirmie celmlauži. Uz Aleksandra Klaviņa kapa izlasu visnotāl oriģinālu, bet mazliet mulsinosu uzrakstu "Uz redzēšanos!". Kalnā, kur jaunākie apbedījumi, stāv pulēta akmens piemineklī un kapakmeni, bet no kalnē vecie kapi krietni apsūnojuši. Tā ir mūsu vēsture, kas kā neliela salīņa tiek glabāta plāšajā Brazīlijā.

SALLIJA
BENFELDE

Izrādās, nav nemaz jābūt apmaksātam Krievijas trollim, pie tiek ar savdabīgiem uzskatiem, faktu nezināšanu un vienkāršu vēlmi kādam “ieriebt” par neapmierinātību ar savu dzīvi, lai aptuvenas, nepatiesas vai pat melīgas ziņas sāktu ripot no kalna kā lavīna.

Kad pagājušajā vasarā par Valsts prezidentu tika izvirzīts Egils Levits, sociālie tikli mutuļoja, jo pēkšni izrādījās, ka daudziem ir zināms “kaut kas atmaskojošs” un iespējamais Valsts prezidents, viņuprāt, ir lielākais ļaunums virs zemes. Cik tur bija kāres pēc izrādišanās, mulķības vai tiesām apzināta trollu dārba, grūti pateikt, bet ik pa laikam joprojām parādās kādi, piemēram, *feisbukā* pārpublicēti ieraksti ar “vienīgās patiesības” piegaršu.

Nesen paziņa atsūtīja kādu ierakstu, ko bija saņēmis savā *feisbuka* lapā, ar jautājumu, vai tie ir meli vai patiesība. Ieraksts bija tapis pēc kādas intervijas izlasišanas. Izlasiju gan ierakstu, gan pārpublicēto intervijas daļu – tajā rakstīts par PSRS armijas izvešanu no Latvijas.

Lūk, ieraksts lapā, kurā citēts fragments no sarunas ar kādreizējo Pilsoņu kongresa Vēlēšanu komisijas priekssēdi Antonu Mikosu (pietiek.com, 2019. g. 26. maijs): “Pirms pāris mēnešiem Nacionālā apvienība par prezidenta kandidātu (atkārtoti) izvirzīja Egilu Levitu – cilvēku, kūrš ar savu parakstu akceptēja okupantu militāro pensionāru palīksnu un viņu sociālo nodrošināšanu Latvijā. (...) Toreizējais ārlietu ministrs Georgs Andrejevs stingri iestājās pret okupantu militāro pensionāru atstāšanu Latvijā, atsakoties parakstītādu vienošanos. Un tāpēc tika izvilkta viņa čekas kartīte – un viņam bija jādemisionē. Tad nāca Egils Levits kā ārlietu ministra pienākumu izpildītājs un tieslietu ministrs, kūrš parakstīja nodevīgo dokumentu. Ar ko Egils Levits atšķiras no okupācijas varas, kas bagātīgi pieslānīja Latviju ar lielkrievu nacistu substrātu visus okupācijas gadus?”

Un tagad par faktiem

Padomju armijas izvešana sākās 1992. gada 19. maijā. Tas bija Ivara Godmaņa valdības laikā, kas strādāja no 1990. gada 7. maija līdz 1993. gada 3. augustam. Šajā valdībā ārlietu ministrs bija Georgs Andrejevs, pirms viņa – Jānis Jurkāns (22.05.90.–10.11.92). Egils Levits šajā valdībā nav strādājis nevienu dienu! Levits bija tieslietu ministrs nākamajā – Birkava valdībā, kūrā ārlietu ministrs joprojām bija Andrejevs. Armija tika izvesta pēc vienošanās, ko toreizējais ASV prezidents Bils Klintons panāca sarunā ar toreizējo Krievijas prezidentu Borisu Jeļčinu. Noteikumi nebija vislabākie iespējamie, bet ne uz ko labāku cerēt nevarēja. Latvija varēja vai nu piekrist, vai nepiekrist, bet Klintons brīdināja, ka neko labāku panākt neizdosies, un armija var palikt

Latvijā uz nezināmu laiku ar neparedzamām sekām. Starp citu, ja ir vēlēšanās, to var izlasīt manā intervijā ar Georgu Andrejevu 2004. gada žurnālā *Nedēļa*, kas noteikti atrodams bibliotēkās.

Ar vārdu sakot, vainot Levitu pie tā, ka armijas pensionāri palika Latvijā, ir vismaz divaini.

Jā, Andrejevs demisionēja trīs mēnešus pirms tam, kad beidzās Krievijas armijas izvešana (1994. gada augustā) un divus mēnešus, pirms beidzās Birkava valdības pilnvaru termiņš (1994. gada 19. septembrī). Tos divus mēnešus viņa pienākumu izpildītājs bija Birkavs, nevis Levits. Jā, rīkojumu 1994. gada 29. aprīlī parakstīja toreizējais premjers Valdis Birkavs un tieslietu ministrs Egils Levits, jo Georgs Andrejevs tobrīd bija Vašingtonā – ASV prezidenta Ričarda Niksona bērēs. Jāpiebilst, ka Andrejevs loti labi saprata situāciju. Jā, tas, ka paliek pensionāri, nepatika daudziem, bet politikā patikšana ir viena lieta, bet reālītātie bieži vien pavismas kas cits. Turklat sarunas un pamatnostādnes tika risinātas jau kopš 1992. gada, un apgalvot, ka lēmumu pieņema viens tieslietu ministrs dažās dienās ir smiekligi.

Lai viestu lielāku skaidrību šajos jautājumos, piedāvāju fragmentus no 2004. gada intervijas ar Georgu Andrejevu.

“Deviņdesmit ceturtajais bija smags gads, kad viens notikums sekoja citam. 1994. gada janvārī mani aicināja uz Vašingtonu, lai mēs piekrītu Klintonu variantam par Skrundu. Sākumā negribēju braukt, jo biju jau izšķiries par lēmumu – mums bija sliktais Klintona un vēl sliktākais Jeļcina variants, jo mūsējais tika noraidīts. Toreiz mums pārmeta novērbiu, izkalpošanos krieviem un lidzīgi. Amerikāni piedāvāja braukt jebkādas delegācijas sastāvā, kādu uzskatām par vajadzīgu. Mēs aicinājām braukt deputātus no visām frakcijām, un neviens neatteicās. Sanāksmes Valsts departamentā, Baltajā namā un Pentagonā bija tik interesantas! Pēc protokola bija pilnīgi izslēgts, ka ar mums varētu tikties Klinton, jo ārlietu ministrs nav tā ranga amatpersona, ar ko tiekas prezidents. Tomēr bija mājiens, ka varbūt, garāmējot, lai akcentētu notiekošā nozīmi un amerikāņu lomu tajā, Klinton varētu ienākt. Sarunas notika pagrabstāvā zem Baltā nama, slepenās telpās. Pēdējās sanāksmes laikā Rūzvelta zālē biju koncentrējies un visu laiku skatījos uz Rūzvelta gleznu un centos skaļi neteikta, ka mums pieteik jau ar to, kas ir bijis, un vai tikai mūs negrasas apmānīt. Protams, es neko skaļi nepateicu, bet sarunas beigās prezidenta padomnieks Antonijs Leiks pagriezās pret mani un sacīja: “Ministra kungs, nebūs jaunas Jaltas!” Laikam mana sejas izteiksme bija daiļrunīga. Mums jau bija jāriet prom, kad sekretāre ienesa mazu aploksnīti ar sarkanu, apaļu uzlimi. Leiks to atvēra un sacīja: “Dāmas un kungi! Lūdzu uzskavējieties, ierādīsies

prezidents! Atvērās kādas sānu durvis, un ienāca Klintons. Vārds, kuŗu viņš bija rūpīgi iemācījies latviešu valodā, bija “Skrunda”. Starp citu, pēc dažiem mēnešiem, aprīlī, Niksona bērēs, tiekoties ar Klintonu, viņa vienīgais jautājums man bija, kas notiek ar Skrundu.

Amerikāni, ja kaut ko nolemj, tad izdara visu iespējamo un neiespējamo. Pēc protokola Pentagonā ārlietu ministru nesagaida ar godasardzi, bet toreiz, janvārā vizitē, Pentagonā mūs sagaidīja ar godasardzi. Fantastiski!

Tātad Krievijas armiju no Latvijas izveda amerikāni?

“Tajā pašā deviņdesmit ceturtajā gadā mēs, seši cilvēki bijām Austrijā, kādus astoņdesmit kilometrus no Vīnes, mednieku muižiņā – krodziņā, lai parunātu un mūs nenoklausītos. Pēkšni ienāca apkalpotājs un vaicāja pēc manis, jo man zvanot ASV valsts sekretārs. Biju apjucis – kas varēja zināt, kur esam? Piegāju pie

telefona, bet man pateica, ka lidmašīna tikko izlidojusi no Maskavas un dodas uz Ženēvu. Kamēr prezidenta lidmašīna nav sasniegusi vajadzīgo augstumu, radio sakari neesot iespējami, bet stundas laikā man zvanīšot vēl. Tā arī notika. Mūsu saruna noritēja trīsstūri: lidmašīna-Vašingtona-Austrija. Vašingtonā drošības dēļ bija tulks. Sajūta bija divaina, jo valsts sekretārs runāja, tad gaidīja, vai nevajadzēs tulka palīdzību, un tad es varēju atbildēt. Man stāstīja, kā ir beidzies

Klintonu un Jeļcina samits Skrundas jautājumā. Amerikāni bija izdomājuši savu variantu, kas bija aritmētiskais vidējais starp Krievijas un mūsu priekšlikumiem. Valsts sekretārs man toreiz sacīja, ka Amerika savam piedāvājumam piešķir lielu starptautisku nozīmi un mums jāsaprot, ka tas ir loti nopietni. Ja Latvija pateiks “ne” amerikānu piedāvājumam, tad mēs paliksim viens

pret vienu ar Krieviju, un Amerika vairs neiejauskas. Aicinājums uz Vašingtonu pienāca jau pēc šīs sarunas. Varu vēl teikt, ka bez amerikāņu iejauskšanās Krievijas armija joprojām būtu Latvijā. Un starptautiskās organizācijas varētu braukt, pētīt un rakstīt ziņojumus, bet nekas nemainītos. Esmu par to pārliecināts.”

Šodien, redzot politisko situāciju pasaulē, jāpiebilst, ka Krievijas armijai esot Latvijā, mēs neiestātos ne Eiropas Savienībā, ne NATO, un šeit, visticamāk, būtu Donbasa variants.

Vēl jāpiebilst, ka valdību vēsturisko sastāvu, dažādus Ministru kabineta (MK) lēmumus, ja vien vēlas, var atrast MK mājaslapā. Un, pirms noticēt apgalvojumiem, ka atrasts kārtējais “nodevējs”, kuŗā dēļ Krievija ir tāda, kāda tā ir un problēmu ar šo valsti netrūkst ne tikai Baltijas valstīm, ir vērts papētīt mūsu nešārības vēstures annālēs.

JURIS GRĪNEVIČS

LATVIEŠU SIMFONISKĀS MŪZIKAS LIELKONCERTS

25. janvārī Rīgā, Lielajā ģildē, notika jau 15. latviešu simfoniskās mūzikas lielkoncerts. Par klausītāju interesi liecina fakts, ka visas biletēs bija izpārdotas jau decembrī. Mūsu tautai, iespējams, lai kompensētu nelielo skaitlisko sastāvu, ir nosliece uz grandioziem pasākumiem, kā Dziesmu svētkiem, lielkoncertiem. Tomēr ir jābūt patiesi lielai interesei par savas tautas mūziku, lai to klausītos ilgāk par trim stundām (ar diviem pārtraukumiem). Šoreiz klausītāju priekšā stājās četri orķestri. Beidzot no "bedres" arī izkāpis Nacionālās operas orķestrī. Arī agrāk kopā ar lielisku operas kori vismaz reizi gadā tas iepriecināja Baltā nama klausītājus.

Koncertu ievadīja un arī noslēdza divi latviešu mūzikas dižgari – Jānis Medīns un Marģeris Zariņš. Abi līdz ar E. Dārziņu, Alfr. Kalniņu un Jāni Kalniņu ir spilgti mākslinieki, kuriem trūka komponista izglītības, kas, protams, liedza ieņemt pienācīgu vietu pasaules mērogā.

Jāņa Medīja simfoniskais tēlojums "Zilais kalns" (1924) ir viens no latviešu agrinā simfonisma nozīmīgākajiem darbiem, stilistikiski iekļaujoties t. s. nacionālā romantisma gultnē. Iespējams, ka pārāk bieži izmantota galvenā

Liepājas simfoniskais orķestris. Priekšā no kreisās: Atvars Lakstīgala, Arturs Maskats, Reinis Zariņš

tema, kur iespaidīgāks būtu tās intensīvāks izstrādājums. *Opernieki* sava diriģenta Mārtiņa Ozelīna vadībā aizrautīgi mūzicēja. Varbūt nedaudz diferencētāka spēcīgā dinamika nāktu par labu. Klausītāji ar aplausiem neskopojās.

Par visa konerta augstāko virsotni izvērtās liepājnieku snie-

gums Atvara Lakstīgalas vadībā ar apbrinojamo Reiņa Zariņa klavieru solo Artura Maskata "Liepājas koncertā". Joprojām uzskaņa, ka tas ir visromantiskākais latviešu klavierkoncerts pēc Jāņa Medīja, un jo vairāk to klausos, jo vairāk tas patīk un atklāj aizvien jaunas kvalitātes. Vispirms

jau spoži virtuoza solo partija ar sevišķi bagātīgu fakturālo izdomu (pats komponists man pastāstīja, ka te aktīvi līdzdarbojies arī R. Zariņš). Tomēr vēl svarīgāka ir skaidrā forma ar izteiktu virzību. Meistarīga instrumentācija (ne velti prof. A. Maskats Mūzikas akadēmijā vada instrumentācijas kursu). Bet visbūtiskākā ir A. Maskatam vien piemītošā īpāša elegance, skanējuma dailums, nekad neaizejot līdz banalitātei. Tāpat kā skanu ierakstā, arī šoreiz vēju pilsētas mūziķi spēlēja ar pilnu emocionālo atdevi, uzmanīgi sekojot maestro vadībai, kas teicami harmonēja ar R. Zariņa tembrālajām krāsām bagāto spēli, īstenu virtuoziatāti. Skaista (mūzikai jābūt skaistai, pacēlot mūspāri iekdienai!) mūzika teicams atskānojums. Var droši apgalvot, ka šis Koncerts būs mūsu kultūras zelta fondā.

Ja *Sinfonietta* Rīga spēlētu pirms liepājniekim, nākamais iespaids varbūt nebūtu tik briesmīgs. Bet tā nav nedz diriģenta Normunda Šnē, nedz mūziķu vaina. Visa atbildība jāuzņemas komponistam Platonam Buravickim (1989)! Viņa Koncerts saksofonam un kameroorkestrim "Plastmasas temperatūra" izceļas ar latviešu mūzikai neraksturīgu skanējuma atbaidošu deformāciju, un tas notiek ilgāk nekā 20 minūtes! Liekas, skaņradis ir izteikts mīzantrops, kūrš klausītājiem vēlas atriebties, iespējams, par bērnibas traumām (balstos uz komponista

interviju *Latvijas Avīzē*), piemēram, par loti garo ceļu uz skolu vai divnieku solfedžo. Iespējams, ka pēdējais arī ir par iemeslu šim mūzikālajam balagānam. Man tiesām zēl lielisko mūziku, kuru spējas jāiznieko tādā murgā. Tomēr bija arī kas pozitīvs – jaunais saksofonists Aigars Raumanis, kūrš to spēlēja no galvas. Loti griebētos viņu dzirdet normālajā repertuārā, jo te visa solo partija un it īpaši abas kadences bija vērstas uz izteiki atbaidošo. Prof. A. Simanim, Aigara pedagogam, būs jāliek lietā sava meistarība, lai students atgūtu akadēmisku kvalitāti. Vai mums vajadzīga tāda depresīva mūzika? Komponists priecējoties, ka no viņa mūzikas sāpot galva! Ceru, ka nekad atlikušajā mūžā šo murgu vairs nedzirdēšu.

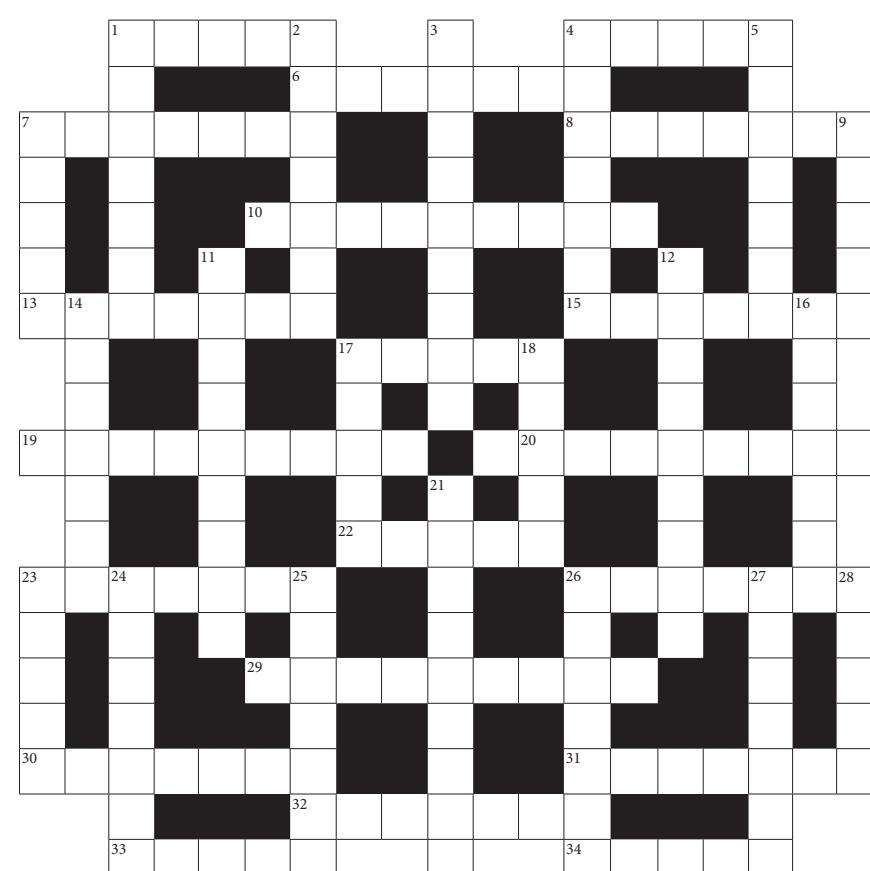
Lielkoncerta beigās mūzicēja Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris Atvara Lakstīgalas vadībā. Viņu sniegumā pasaules pirmatskaņojumu piedzīvoja Rolanda Krolaka (1973) "Plūsma". Šī kompozīcija, atšķirībā no iepriekšējās, izcēlās ar skaidru domas virzību, meistarīgu instrumentāciju – profesionāli augstvērtīgs darbs, tomēr pietrūka kāda spilgtāka akcenta, lai šī mūzika saglabātos atmiņā.

Pēc apmēram pusgadsimta pārtraukuma atkal skanēja Marģera Zariņa svīta "Grieķu vāzes". Šī sevišķi talantīgā skaņraža dailrades lielākā daļa virzījās "parreizajās" padomju sliedēs, kas komponistam neilgi pirms nāves lika rūgti secināt: "Kādreiz mana mūzika bija tik aktuāla, ka šodien to neviens nespēlē." Tomēr viņa labākie darbi loti bagātina mūsu mūziku. Un tāda ir arī šī Svīta klavierēm un orķestrim ar programmatisku saturu, kas nedaudz atgādina M. de Faljas "Naktis Spānijas dārzos". Arī te nav klavierkoncerts, bet klavieres veido vienu no kopskaņējuma komponentēm. Solo spoži atskānoja Vestards Šimkus. Vienreizēja iespēja vienā koncertā noklausīties mūzicejam abus mūsu pianisma korifejus!

Koncerts apliecināja latviešu simfoniskās mūzikas vitalitāti, kas nebūtu iespējama bez klausītāju intereses. Reizē uzskatāmi atklājās visu mūsu orķestru Ahilleja papēdis – pūtēju nespēja dinamiski klusi spēlēt, kaut arī atsevišķas solo frazes tiek smalki niancētas. Pie tā jāstrādā no bērnības, tad veiksies labāk.

Sastādījis KĀRLIS PĒTERS

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Līmeniski. 1. Pēc neilga laika. 4. Novecojis kukurūzas nosaukums. 6. Trauks šķidruma pārvaičēšanai. 7. Pilsēta Italijā, Sicilijas salā. 8. Sirijas galvaspilsēta. 10. Asteru dzimtas augs, kurā saknes satur kaučuku. 13. Sa-saistīti. 15. Plaši pazīstama. 17. Upe Kurzemē. 19. Latviešu rakstniece (1861-1933). 20. Latviešu gleznotājs (1887-1977). 22. Milas dievs sengrieķu mītoloģijā. 23. Apdāvināts cilvēks. 26. Atriebī-

bas un soda dievites seno romiešu mitoloģijā. 29. Vēsturisks novads Italijas dienvidos. 30. Prieka izpausme. 31. Dabas parādiba. 32. Latviešu rakstnieks (1930-2013). 33. Sīknaudas vienība Izraēlā. 34. Latviešu dziedātājs (1907-1987).

Stateniski. 1. Latviešu aktieris (1894-1994). 2. Eiforbiju dzimtas tropu augi. 3. Z. Skujīņa romāns. 4. Jūras dzīvnieki ar recekļveidigu ķermenī. 5. Kontakts. 7. No

rīsiem un aitas gaļas gatavots ēdiens. 9. Pirmdziņnieks. 11. Bībelē – briesmīgs jūras nezvērs. 12. Laika skaitīšanas sistēma. 14. Pasaules daļa. 16. Pilsetātēja Ķīnas austrumos. 17. Apdzīvota vieta Kuldīgas novadā. 18. Vīdusāzijas tautu dziesminieks. 21. Grupa personu, kas kopīgi pavada laiku. 23. Pilsētavalsts Senajā Grieķijā. 24. Kādas valodas vārdu krājums. 25. Mechanikas nozare. 26. Polu izcelsmes amerikāņu fizikālkīmikis (1877-1975). 27. Valsts Vīdusamerikā. 28. Gaŗa, šaura sacīķu laiva.

Krustvārdu mīklas (Nr. 3) atrisinājums
Līmeniski. 7. Tanagras. 8. Amalgama. 10. Verdi. 11. Siles. 12. Karantīna. 16. Tenkas. 19. Dalasa. 20. Pastēte. 21. Cinga. 22. Talsi. 23. Garde. 24. Ibēre. 25. Anapa. 28. Laika. 30. Anatols. 31. Grands. 32. Angārs. 36. Riskantas. 40. Unces. 41. Kains. 42. Sa-nāksme. 43. Ietaises.
Stateniski. 1. Anods. 2. Krijas. 3. Osaka. 4. Rasēt. 5. Kanons. 6. Tacis. 7. Tiesneši. 9. Ametists. 13. Nante. 14. Karaganda. 15. Kastelāns. 17. Sardine. 18. Stabils. 26. Nerātnas. 27. Atēna. 29. Kartings. 33. Pikaso. 34. Karatē. 35. Verns. 37. Kodes. 38. Notis. 39. Farss.

Laikraksts

BRĪVĀ LATVIJA

JOPROJĀM INFORMĒ, IZGLĪTO, IZKLAIDĒ

Jaunākā informācija arī mūsu sociālajos tīklos:

www.facebook.com/brivalatvija

www.twitter.com/briva_latvija

www.brivalatvija.lv

PAR KO RAKSTĪJA BL PIRMS 30 GADIEM?

Trīs rosīgas dienas Straumēnos

(Londonā; J. A.) Garīgs možums un latvisko vērtību koša atmirdzēšana iezīmēja 24. Daugavas Vanagu dienas Straumēnos, apvienotas ar 11. Anglijas latviešu dziesmu dienu izskanu. Trijās dienās – 26., 27. un 28. septembrī – bija sagādāta bagāta programma. No Zviedrijas viesojās Stokholmas latviešu teātris ar "Skroderdienu Silmačos", un abu dienu izrādes bija izpārdotas. Londoņas latviešu koris deva plašu programmu ar 16 dziesmām.

Sanāksme beidzās ar DVF delegātu sapulci, kas atzina par izšķirīgu nākotnes darbam jaunatnes iesaistīšanu DV rindās. Apsvēra iespēju uzticēt jaunatnes dalas vadību DVF valdē un eventuāli arī DC centrālajā valdē pašas jaunatnes ievēlētajiem kandidātiem.

PRIECĪGA IZRĀDE AR DAUDZĀM DZIESMĀM

Vērtīgo sarīkojumu virknī ievidija "Skroderdienu Silmačos" izrāde piektīnās vakarā, 26. septembrī. Stokholmas latviešu teātra kuplais ansamblis tikai pāris stundas pirms izrādes bija ieraadies Straumēnos pēc gara ceļojuma ar vilcienu un kuģi. Kaut ceļa nogurums bija manāms, izrāde tomēr riteja moži un sašanīgi. Lilijas Sprīnges iestudētās izrādes vērtību celēja daudzās dziesmas, jaunu, košu balsu atskanotās.

Sestdienas pēcpusdienā notika otra "Skroderdienu Silmačos" izrāde, kas bija izpārdota jau daudzas dienas iepriekš. Pēc tam DV saime un viņu viesi pulcējās uz svinīgo jundu, kuļu vadīja DVF valdes priekšsēža vietnieks J. Ranka. Karogu ienesa Aivars Sinka, un Koventrijas vīru ansamblis dziedāja Lielo jundu.

Kad M. Burģelis ar trompeti spēleja pausmes fanfasas, bija jādomā par tiem daudzajiem latviešu jaunekļiem, kas atdeva savas dzīvības tālos kaŗa laukos, lai latviešu tauta tēvzemē ar savu aktīvo priekšpulku trimdā varētu turpināt apņēmīgu rīcību savas valsts neatkarības atgūšanai. Svinīgo solījumu deva DVF valdes priekšsēžis L. Rumba, un junda beidzās ar "Dievs, Kungs, ir mūsu stiprā pils" un Latvijas himnu.

KRĀŠNS KONCERTS

Pēc svinīgās jundas Londonas latviešu koris sniedza Dziesmu dienu izskanu koncertu, sākdamas to ar K. Barona sacerēto un J. Vītola komponēto "Upe un cilvēka dzīve". Leslija ļoti straujā un dinamiskā vadībā. Nākamajā dziesmu grupā, kuļu diriģēja Lilija Zobens, bija iekļauta arī Kārla Kažocīna (1886-1920) dziesma "Kā gulbji balti padebeši iet", ar to godinot šī agri aizgājušā skanražā simtgadi. Koncerta otrā daļā bija tikai tautasdziesmu apdares, starp tām Jēkaba Graubiņa "Tīru rudzu upe tek", kurās ievada motīvs skan tik vareni kā svinīgas simfonijas galvenā tema.

Svētdienas rītā notika dievkalpojums, kuļu liturgiju vadīja vīspriesteris A. Černejs, svētrunu par ūzīsīdgā samarieša priekšzīmi visu laiku un tautu kristiešiem teica māc. J. Jurģis, un lūgšana Dieva palidzību kristīgās baznīcas darbam un mūsu tautai tēvzemē izlūdzās prāvests J. Savickis.

Pēc dievkalpojuma L. Rumba pieteica un DV priekšnieks J. Frišvalds pasniedza apbalvojumus DVF darbiniekim. Zelta nozīmes saņēma M. Zariņa (Notinghamas nodaļa), J. Vītols (Bolton-

ņa), E. Liepiņš (Malifaksa), J. Kalniņš (Lester) un Fr. Laudobelis (Lester).

KAROGA NESĒJU IERINDA

DVF delegātu sapulci atklāja valdes priekšsēžis L. Rumba. Sapulces sākumā piedalījās 38 delegāti ar 37 mandātiem, pārstāvot 1734 biedrus. Par sapulces vadītāju ievēlēja Jāni Pētersonu, par viņa vietnieku Jāni Zaķi. Protokolēja Jānis Vītols un Ivars Mūravskis. Latvijas sūtniecības vadītājs P. Reinhards savā apsveikumā novēlēja Vanagiem turpināt savu karoga nesēju sūtību trimdas saimē un īsi apskatīja Stokholmas konferencē panākto vienošanos par militāro kustību novērošanu.

PBLA valdes loceklis A. Abakuks pateicās Vanagiem par PBLA darba atbalstīšanu. DV priekšnieks J. Frišvalds novēlēja raitu un sekmīgu darbu.

Vanadžu goda priekšniece M. Ķeņe aicināja Vanagus nekavēties uzņemties pienākumus organizācijas darbā. LNPL prezidijs prieķssēžis Dr. A. Abakuks novēlēja labas sekmes, tāpat kā LAK Eiropas centra prezidija priekšsēžis J. Ranka. Bijā arī klātneesošās Vanadžu priekšnieces A. Liepiņas apsveikums.

Par DV centrālās valdes sēdē Freiburgā pieņemtajiem lēmujiem zināja A. Lindens. Lēmuji ir izziņoti trimdas laikrakstos. DV ipašums "Bērzaine" ar S. Spurdziņa pūlēm ir savests labā kārtībā, un tur atklāts iespaidīgs varoņu piemineklis. "Bērzaine", ja to nevar izmantot atvālinājumu pavadītāji arī zieņi, gadā prasa piemaksas £4700 apmērā. Sapulce atzina, ka "Bērzaine" ir visas DV organizācijas ipašums, kas juridiski nodots

DV Rietumvācijas valdes pārvadīšanā. DV vienībām visās zemēs "Bērzaine" atbalstāma ar līdzekļiem. Valdes priekšsēžēja L. Rumbas sniegtais darbības pārskats, kā arī finanču pārskati bija iepriekš pieejami delegātiem, sapulcē tos tikai papildināja daļu vadītāji. Administratīvās daļas vadītājs J. Ranka aicināja visas nodaļas iesūtīt valdei darbības pārskatus ik pa trīs mēnešiem. Viņš arī ziņoja par LAK Eiropas centru, kuļam izstrādāti jauni statūti ar priekšlikumu pārdēvēt to par Eiropas latviešu apvienību.

Kultūras un sporta daļu vadītājs A. Freimanis ziņoja par Austrālijā pēc diviem gadiem paredzētajām globālajām sporta meistarīšībām. Aprūpes un iekšējās informācijas daļu vadītājs K. Birzgalis norādīja, ka līdzekļi aprūpei aiz dzelzs priekšķara ir vajadzīgi arī tagad, kaut saiņu sūtīšana ierobežota. Nākamgad atkal notiks informācijas darbinieku sanāksme. Ārējās informācijas daļas vadītāja R. Parrisa informēja par jaunākiem politiskiem izdevumiem un par "melno balonu" akciju Cilvēka tiesību dienā 10. decembrī. Vanadžu daļas vadītāja E. Sarkanbārde ziņoja, ka premjērministrei M. Tečerei nosūtīts iesniegums sakārā ar eksploziju Černobiļā. Arī šogad notiks baltiešu sieviešu rīkotais Ziemsvētku tirdziņš Londonā.

Vanadzes savās sanāksmēs atzīmē Annas Brigaderes simtgadi. Saimniecības daļas vadītājs A. Tauriņš ziņoja par pārvaldniekus maiņu Londonas namā un aicināja pavairot Daugavas Vanagu Mēnešraksta abonentu skaitu. Revīzijas komisijas ziņojumā K. Šneiders pateicās Straumēniem un Londonas namam par ienākumu pavairošanu.

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena – 1,15 eiro
par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas publicēšanas biežumu:

- Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
- Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLŪDINĀJUMIEM: 0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
- SĒRU SLUDINĀJUMS: NB! 60 eiro

Pasta adrese:

Gertrūdes iela 27

Rīga, LV - 1011

Tālrunis + 371 67326761

Tālrakstis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-13

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija:
Gertrūdes iela 27, Rīga, LV-1011
(Darba laiks P.O: 9-17, Pk: 9-13)
Tālr. (redakcijā) +371 67326761, +371 29439423,
Tālrakstis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

ABONEMENTA MAKSA:

Brīvās Latvijas digitālo versiju
varat pasūtināt tāpat kā līdz šim.

- par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)
- par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)
- 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

To varat izdarīt caur Brīvās Latvijas mājaslapu: <http://www.brivalatvija.lv/abonementa-interneta>.

Izdrukājot iespējama krāsaina versija.

Tiem Brīvās Latvijas lasītājiem, kuri tomēr vēlas lasīt avizi drukātā versijā, piedāvājam pasūtināt Amerikas latviešu avizi *Laiks* – tie paši 48 numuri gadā, 20 lappuses, to skaitā 8 lpp. tās pašas, kas kopš 2001. gada bijušas kopīgas abām avīzēm.

Iespēja saņemt *Laiku* pa gaisa pastu no ASV.

- par 6 mēn. – EUR 186
- pa parasto pastu no Latvijas – 6 mēn. EUR 86

Ik gadu dāvanā –

Laika Mākslas kalendārs!

Samaka: naudu ieskaitot SIA VESTA-LK kontā:
AS SEB banka, kods UNLALV2X,
nr.: LV80UNLA0050016243516,
ar piezīmi LAIKS
un norādot vārdu, uzvārdu un adresi.

Latviešu organizāciju un privātie sludinājumi maksā EUR 6,- par 10 mm augstu vienslejīgā platumā aizņemtu telpu. Sēru sludinājumi (10,6 cm x 7 cm) EUR 60,-

Komerciālie sludinājumi EUR 12 par 1 slejas cm.
Atlaides atkārtotām reklāmām.

Ar autora vārdu, iniciāliem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijas minēto faktu precīzitāti atbild autors.

Lūdzam ziedoņumus iemaksāt:
Biedrības *Laiks-BL* kontā – SEB Banka,
nr.: LV60UNLA0050018705154

SĒRAS

Ir sāpes, ko nespējam dalīt uz pusēm,
Nav tādu vārdu, kas mierināt spētu...
Nostājas blakus Tev draugs un klusē
Kaut vai tā, lai tev palidzētu.

(O. Lisovska)

Visdzilākā līdzjutība Daugavas Vanagu organizācijas priekšniekiem Gunāram Spodrim, dzīvesbiedri Viktoriju un Intai audžumāti zaudējot.

Daugavas Vanagu Centrālās valdes prezidijs un biedrības "Daugavas Vanagi Latvijā" valde

Vēlaties uzzināt
par tautiešiem Lielbritanijā?

www.latviesiem.co.uk

Latvian newspaper

LAIKS

Latviešu nedēļas laikraksts

Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Abonēšanas maksa ASV dollaros:
3 mēn. US \$ 50.00 (ASV), US \$ 93 citās zemēs

Redakcija Rīgā, Gertrūdes ielā 27, Rīga, LV-1011, Latvija.
Tālr.: +371 67326761, fakss: +371 67326784
e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.us

Redaktore: Ligita Kovtuna
mob. tālr.: +371 29439423. e-pasts: ligita@laiks.us

Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti LATVIJĀ, maksājumi notiek EURO.

Neizlietotus manuskrīptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.

Redakcijai ir tiesības iesūtīt materiālus izmantot arī saisinātās.

Laikrakstā iespiestajos, ar autora vārdu vai iniciāliem parakstītos rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli par pašu jautājumu var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklāmdevējs.

Sarīkojumu un dievkalpojumu ziņas sūtīt **Inesei Zaķis**, rigaven@aol.com

Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti ASV, maksājumi notiek ASV dollaros.

Sēru sludinājumus un adresu maiņas sūtīt pēc adreses
50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740
e-pasts: LaiksDSR@aol.com

SPORTS

SPORTS

SPORTS

SPORTS

SIGULDĀ KAMANAS SLĪDĒJA LABI

Kamaniņu divnieka ekipāža **Andris** un **Juris Šici** izcīnīja uzvaru Pasaukles kausa posmā Siguldās trasē, kur tuksā nepalika arī Latvijas dāmas – bronzu no-pelnīja **Elīza Cauce**.

Divnieku konkurencē Šiem uzvaru divu braucienu summā nodrošināja rezultāts viena minūte un 23,804 sekundes. Otra vietu ieguva Tobiass Vendls/Tobiass Arlts, kuŗi bija ātrākie otrajā braucienā, bet summā zaudēja 0,030 sekundes. Trešajā vietā ie-rindojās vēl viena Vācijas ekipāža – Pasaukles kausa izcīnījā sezonas līdere – Toni Egerts/Saša Benekens, kuŗu no Šicim šķira 0,241 sekunde. **Oskars Gudramovičs/Pēteris Kalniņš** ieguva piektā vietu, bet septītie bija Kristens Putins/Imants Marcinkēvičs. Šici izcīnīja sezonā otro

Elīza Cauce uz goda pjedestala

PAZINĀJUMI

LATVIJA

Rīgas Evaņģēliskās draudzes dievkalpojums **9. februāri** plkst.13 (ar kafijas galdu un svētdienas skolu) Metodistu baznīcā Rīgā, Akas ielā 13. Kalpos mācītāja Dace Balode, dievkalpojumā tiks pasniegts Svētais vakārēdiens. Nākamais dievkalpojums 23. februāri plkst.13.

VĀCIJA

Esslingenā, Dienvidu baznīcā, Suedkirche, Spitalsteige 3, svētdien, **2. februāri**, plkst. 15 dievkalpojums. Māc. Elmārs Ernsts Rozītis. Sekos kafijas galds draudzes telpās.

Hanoverā, Markus baznīcas draudzes namā, Hohenzollernstr. 54, **9. februāri** plkst. 14 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma pārrunas pie kafijas galda.

Bekhofas latv. baznīcā (Am Beckhof 44, Bielefeld), **16. februāri** plkst. 14.30 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma kafijas galds draudzes namā.

uzvaru, bet pirmoreiz palika ne-pārspēti klasiskajās sacensībās. Pirmo uzvaru viņi nodrošināja iepriekš Leikplesidā sprinta sa-cīkstēs. Sezonas kopvērtējumā brāļi Šici ieņem ceturto vietu.

Individuālajā ieskaitē vislabāk veicās **Elīzai Caucei**. Viņa neslē-pa prieku: "Pēc pirmā brauciena negaidiju, ka būšu trešā. Pēc fi-niša domāju, ka būšu sestā, kas arī būtu labi, bet tad pārējās braucējas pēc manis brauca slik-tāk. Pirmajā braucienā izlaboju-to, kas man nesanāca treniņos, bet otrajā braucienā pielaboju-pirmā braucienā klūdiņas. Maz-lieit vēl saklūdījos pēdējā virāžā un centos to glābt, bet ir labi kā ir. Ar katru nākamo dienu un braucienu ledus klūst arvien lē-nāks, tāpēc bija jāpacenšas." **Ulla Zirne** sacensības pabeidza 9. vietā, **Kendija Aparjode** sasniedza 11. poziciju, bet juniore **Eli-na Ieva Vītola** noslēdza labāko duci. Pirma reizi sezonā kādai Latvijas kamaniņu sportistei iz-devās ieklūt laurēatu trijniekā. Visas trīs latvietes kvalificējās ari **sprinta kausa** sacensībām. Uz-varēja vāciete Jūlija Taubica ar finišu divu braucienu summā pēc minūtes un 24,94 sekundēm. Sezonas līdere Krievijas kama-ninbraucēja Tatjana Ivanova at-palika 0,11 sekundes un bija otrā, savukārt Cauci no uzvarētājas šķira 0,15 sekundes. Arī pēc pir-mā braucienā Cauce bija trešā, no līderes amerikānietes Samme-res Bričeres atpaliekot 0,089 sekundes. Tomēr Bričere neveik-smigi aizvadīja otro braucienu un atrita uz 18. vietu. Startēja 28 dalībnieces.

Sprinta kausa sacensībās pimo uzvaru karjērā izcīnīja Latvijas kamaniņu sporta divnieks Kristens Putins/Imants Marcinkēvičs, bet Juris un Andris Šici ierindojās dalītā otrajā vietā. Putins/Marcinkēvičs (attēlā) sprinta nogriezni veica 31,713

sekundēs, bet septiņas sekundes tūkstošdalas viņiem zaudēja Šici un italieši Emanuēls Riders/Si-mons Kaincvaldners. Oskars Gudramovičs/Pēteris Kalniņš pie-lēvā kļūdu, kā dēļ Putinam/Marcinkēvičam zaudēja 2,324 sekundes, kas deva pēdējo vietu starp 15 sportistiem, kuŗi kvali-ficējās Sprinta kausam.

Individuālajā ieskaitē Kendija Aparjode no uzvarētājas atpalika 0,141 sekundi un bija ceturtā, bet pirms trijnieks bija 0,017 sekunžu attālumā. Ulla Zirne uz-varētājai zaudēja 0,163 sekundes un noslēdza pirmo sešnieku, bet Elīza Cauce atpalika 0,271 sekundi, kas deva 13. vietu. Viriešu konkurencē no latviešiem labāko rezultātu sasniedza Riks Kristens Rozītis, kuŗs bija ceturtais – viņš uzvarētājam zaudēja 0,083 sekundes, bet līdz goda pjedesta-lam bija nieka deviņas sekundes tūkstošdalas. Tikmēr Artūrs Dārznieks un Inārs Kivlenieks atpa-lika attiecīgi 0,220 un 0,273 sekundes, kas deva sesto un astoto poziciju.

BOBSLEJISTU BRAUCIENI KĒNIGSZĒ TRASĒ

Latvijas bobsleja divnieku eki-pāža Oskars Ķibermanis/Matīss Miknis Kēnigszē trasē Pasaukles kausa sestā posma sacensībās ierindojās piektajā vietā, bet Ralfs Bērziņš/Dāvis Sprīngis ie-nēma 15. vietu.

Pirmajā braucienā Ķibermanis un Miknis izdevās izcīnīt sesto vietu, no līderiem vāciešiem Frančesko Frīdricha un Torstena Margisa atpaliekot 0,39 sekun-des. Otra Latvijas ekipāža Bērziņš/Sprīngis startēja piecpad-smitie un ieņēma 13. vietu 0,66 sekundes aiz vāciešiem. Otrajā braucienā Ķibermanis teicami nobrauca, startā vēl ātrāk ie-stumjot bobu, un pēc ceturtā lai-ka braucienā pakāpās par vienu vietu uz augšu, no uzvarētāja vā-cieša Frančesko Frīdricha ekipā-žas summā atpaliekot par 0,66 sekundēm. Bērziņš ar Sprīngi ot-rājā braucienā ierindojās 14. vietā,

bet summā atkāpās uz 15. vietu 1,26 sekundes aiz uzvarētājiem.

TUVU GODA PJEDESTALAM

Cetrinieku sacensībās Oskara Ķibermana četrinieku ekipāža Kēnigszē trasē izcīnīja ceturto vietu Pasaukles kausa sestā posma sacensībās, bet Ralfa Bērziņa pil-otētais kvartets ieguva septiго vietu. Oskaru Ķibermani šoreiz bez Matīsa Miknā un Laura Kauf-mā iestūma Helvijs Lūsis, kuŗs nomainīja savainoto Arvi Vil-kasti. Ralfs Bērziņš brauca ar ie-rastajiem stūmējiem Edgaru Nemmi, Dāvi Sprīngi un Edgaru Pirogu.

Uzvaru posmā svinēja vācietis Frančesko Frīdrichs, kuŗs divu braucienu summā savu tautieti Johannesu Lochneru apsteidza par 0,10 sekundēm. Trešais bija kanadietis Džastins Kripss, kuŗs zaudēja 0,26 sekundes, bet cetur-to vietu izcīnījušo Ķibermani apsteidza par 0,16 sekundēm. Bērziņš zaudēja 0,56 sekundes, kas deva septiго vietu.

RASTORGUJEVS FINIŠĒ OTRAJĀ DESMITĀ

Andrejs Rastorgujevs Poklukā, Slovēnijā, Pasaukles kausa izcīnīs sestā posmā biatlona izcīnīja 19. vietu 20 kilometru individuā-lajā distancē. Pieļaujot divas kļū-das šaušanā, Andrejs piekto reizi sezonā finišēja otrajā desmitā.

Andrejs Rastorgujevs

Rastorgujevs neklūdīgs bija pirmajās divās šautuvēs un iesaistī-jās ciņā par vietu TOP 10. Ne tik labi viņam veicās atlikušajās di-vās ugunslīnijās, katrā iekräjot pa vienai soda minūtei. Finišā Andreju no uzvarētāja šķira trīs minūtes un 15,5 sekundes. Sezo-nā viņa augstākais sasniegums ir 16. vieta sprintā iepriekšējā pos-mā Rūpoldingā. Vēl divi Latvijas izlases dalībnieki Aleksandrs Pa-trijuks un Roberts Slotiņš ieñē-ma attiecīgi 96. un 103. vietu 109 dalībnieku konkurencē. Patri-juks nesašāva piecus mērķus, turpretim Slotiņam garām mērķim lidoja sešas lodes.

15 kilometru distancē ar ko-

pēju startu Andrejs Rastorgujevs izcīnīja 16. vietu. Uzvaru svinēja francūzis Kentēns Fijons-Majē, kuŗs noslēpoja vienu papildu soda apli, finišēdams pēc 36 minūtēm un 21,5 sekundēm.

Andrejs Rastorgujevs un Baiba Bendika jauktu pāru stafetē iz-cīnīja septiго vietu, kas Latvijas komandai ir līdz šim labākais sasniegums. Latvijas duetam rekords Pasaukles kausa izcīnīs pāru stafetē līdz šim bija divas astotās vietas, kas tika sasniegtas 2015./2016. gada sezona.

* Latvijas biatloneists **Renārs Bir-kentāls** Šveicē izcīnīja augsto – astoto – vietu pasaules čempio-nātā jauniešiem 12,5 km indivi-duālajā distancē. Uzvarēja norvē-gis Martins Nevlanns, kuŗs ne-aizvēra trīs mērķus. Birkentāls šautuvē kļūdījās tika vienu reizi, Nevlannam zaudējot vienu mi-nūti un 57,6 sekundes. Kirils Matjuhins kļūdījās trīs reizes, no čempiona atpaliekot trīs minū-tes un 18,8 sekundes, kas deva 20. vietu. Trasē Matjuhinam bija 25. ātrākais solis, bet nieka sešas sekundes desmitdālas lēnāks bija Birkentāls. Nikita Kondrašovs kļūdījās sešas reizes un atpalika teju 12 minūtes, kas deva 83. poziciju 100 finišējušo sportistu konkurencē, bet Imants Malina neizgāja uz starta.

DAŽOS VĀRDOS

• Latvijas jaunā tenisiste **Elza Tomase** uzvarēja Starptautiskās Tenisa federācijas (ITF) Liepājas W15 turnīrā. Tomase, kuŗa rangā nav atrodama un šajā turnīrā piedalījās ar rīkotāju speciālo ie-līgumu, finālpēlē ar rezultātu 0:6, 6:3, 6:1 pārspēja nīderlandieti Kirinu Lemuani.

• Eiropas čempionātā šorttrekā Ungārijā, Debrecenā, sekmīgā-kais no Latvijas slidotājiem bija Roberts Krūzbergs, izcīnot asto-to vietu 1000 m distancē.

P. Karlsons